

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Υπόθεση Αρ. 65/2015)

4 Δεκεμβρίου 2019

[Φ. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 28 ΚΑΙ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΩΝ (ΠΟΑ) ΔΗΜΟΣΙΑ
ΛΤΔ

Αιτητής

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Καθ' ης η Αίτηση

ΑΙΤΗΣΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 11.9.2018

ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Κ. Κύζη (κα), για Γεωργιάδης και Πελίδης Δ.Ε.Π.Ε., για Αιτητή

Δ. Καλλή (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για Καθ' ης η Αίτηση

ΑΠΟΦΑΣΗ

Φ. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.: Η υπό κρίση αίτηση καταχωρήθηκε στο πλαίσιο της ως άνω αναφερόμενης προσφυγής, δια της οποίας προσβάλλεται ως άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος η απόφαση της καθ' ης η αίτηση, Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού («η Επιτροπή»), ημερομηνίας 17.10.2014, σύμφωνα με την οποία επιβλήθηκε στον αιτητή διοικητικό πρόστιμο ύψους €2.100.000 λόγω διαπιστωθείσας παράβασης των άρθρων 3(1)(α), 3(1)(β) και 6(1)(α) του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου (Ν. 13(Ι)/2008), ως αυτός ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο («ο Νόμος»).

Στο πλαίσιο της προσφυγής και πριν από την καταχώρηση της γραπτής αγόρευσης για τον αιτητή, και ενώ είχαν δοθεί κατ' επανάληψη οδηγίες προς τούτο, οι συνήγοροι του αιτητή έθεσαν, για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου στις 21.9.2018, ζήτημα αδυναμίας ολοκλήρωσης της εν λόγω αγόρευσης καθότι, ως ανέφεραν στο Δικαστήριο, κατά τη σχετική επιθεώρηση του οικείου διοικητικού φακέλου, δεν είχαν πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων του διοικητικού φακέλου. Εξ' ου, σύμφωνα και με τα όσα δήλωσαν στο Δικαστήριο κατά την εν λόγω δικάσιμο, και η καταχώρηση της υπό εξέταση αίτησης, η οποία, ωστόσο, και παρόλο που καθίσταται αντιληπτή υπό του Δικαστηρίου τούτου η πολυπλοκότητα των επιδίκων ζητημάτων της υπόθεσης, θα πρέπει να παρατηρήσω ότι καταχωρήθηκε με αρκετή καθυστέρηση, εφόσον η ένσταση της καθ' ης η αίτηση επί της αιτήσεως ακυρώσεως είχε ήδη καταχωρηθεί από 16.9.2015 και είχαν δοθεί επανειλημμένες παρατάσεις για τη σύνταξη της αγόρευσης του αιτητή.

Δια της υπό εξέταση αίτησης, ο αιτητής ζητά από το Δικαστήριο-

«Α. Άδεια και/ή Διάταγμα του σεβαστού Δικαστηρίου με το οποίο να επιτρέπεται στον Αιτητή όπως προβεί σε επιθεώρηση και όπως λάβει αντίγραφα των εγγράφων που η Καθ' ης η Αίτηση αναφέρει ως εμπιστευτικά και/ή περιέχοντα εμπιστευτικές πληροφορίες και/ή στοιχεία,

τα οποία βρίσκονται εντός του διοικητικού φακέλου που αφορά την υπό τον ως άνω αριθμό και τίτλο υπόθεση και τα οποία παρατίθενται στον επισυνημμένο στην παρούσα Αίτηση Κατάλογο Εγγράφων, ο οποίος σημειώνεται ως Παράρτημα Α της παρούσας Αίτησης.

Β. Άδεια και/ή Διάταγμα του σεβαστού Δικαστηρίου με το οποίο να επιτρέπεται στον Αιτητή όπως προβεί σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου που αφορά την υπό τον ως άνω αριθμό και τίτλο υπόθεση και όπως λάβει αντίγραφα εγγράφων, τα οποία βρίσκονται εντός του διοικητικού φακέλου της υπό τον ως άνω αριθμό και τίτλο υπόθεσης, πλην όμως δεν έχουν επισυναφθεί ως Παραρτήματα, στην Ένσταση της Καθ' ης η Αίτηση.».

Στο δε Παράρτημα Α, στο οποίο γίνεται αναφορά στο αιτητικό Α πιο πάνω, περιέχεται κατάλογος, στον οποίο εκτίθενται τα ακόλουθα έγγραφα, των οποίων ζητείται η επιθεώρηση και η λήψη αντιγράφων από τον αιτητή:

«(α) Λίστα Περιεχομένου εκάστου τόμου,

(β) Απαντήσεις Αγελαδοτρόφων στο Ερωτηματολόγιο της ΕΠΑ,

(γ) Απαντήσεις Βιομηχανιών Γάλακτος στο Ερωτηματολόγιο της ΕΠΑ,

(δ) Απαντήσεις Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (ΟΚΓΒ),

(ε) Απαντήσεις ΟΚΓΒ σε ερώτημα της ΕΠΑ ως αυτό τέθηκε με επιστολή της ΕΠΑ ημερομηνίας 29.11.2012,

(στ) Απάντηση του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ) σε ερώτημα της ΕΠΑ ως αυτό τέθηκε με επιστολή της ΕΠΑ ημερομηνίας 29.11.2012,

(ζ) Αλληλογραφία της Επιτροπής με Τρίτους,

(η) Αλληλογραφία της Επιτροπής με άλλες δημόσιες αρχές,

(θ) Απόσπασμα Πρακτικών Επιτροπής ημερ. 28.5.2012 και 29.5.2012,

(ι) Απόσπασμα Πρακτικών Επιτροπής ημερ. 13.1.2014, 24.1.2014, 14.2.2014 και 24.2.2014. Τα εν λόγω πρακτικά ήταν σφραγισμένα στην ολότητά τους,

(κ) Αντίγραφο του Σημειώματος της Υπηρεσίας ημερ. 25.11.2013 και της Έκθεσης Αιτιάσεων ημερ. 13.1.2014 στην «εμπιστευτική» τους μορφή.».

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι κατά την ακρόαση της υπό κρίση αίτησης, η συνήγορος για τον αιτητή απέσυρε το υπό εξέταση αίτημά της αναφορικά με τα έγγραφα που περιέχονται στις παραγράφους (β), (θ) και (ι).

Την αίτηση συνοδεύει ένορκη δήλωση της κας xxxxx Κύζη, δικηγόρου στο δικηγορικό γραφείο των δικηγόρων που εκπροσωπούν τον αιτητή, η οποία, αφού πρώτα αναφέρεται στο ιστορικό της υπόθεσης, τονίζει ότι, εν προκειμένω, δεν υπάρχει και ούτε δόθηκε από την Επιτροπή βάσιμος λόγος και/ή επαρκώς αιτιολογημένη απόφαση που να δικαιολογεί την απόκρυψη των αιτούμενων εγγράφων και/ή πληροφοριών και/ή στοιχείων, η αποκάλυψη των οποίων δεν παραβιάζει την αρχή της εμπιστευτικότητας και της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων. Εν πάση δε περιπτώσει, συνεχίζει, εάν οι πιο πάνω αρχές σταθμίζονταν και/ή σταθμιστούν ορθά και ουσιαστικά δεν μπορεί να θεωρηθούν ότι υπερτερούν του δικαιώματος της εκατέρωθεν ακρόασης. Τονίζει περαιτέρω η πλευρά του αιτητή ότι τα έγγραφα και/ή πληροφορίες και/ή στοιχεία, στα οποία ο αιτητής δεν είχε, και εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να μην έχει πρόσβαση, αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου και η Επιτροπή τα χρησιμοποίησε για σκοπούς αξιολόγησης και/ή στοιχειοθέτησης των επίδικων παραβάσεων και/ή βάσισε και σε αυτά την προσβαλλόμενη με την παρούσα προσφυγή απόφασή της. Τονίζεται επιπρόσθετα ότι η πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα

είναι αναγκαία και απαραίτητη για σκοπούς προστασίας του δικαιώματος άμυνας του αιτητή και, ειδικότερα, αναγκαία ούτως ώστε να μπορεί ο αιτητής να προβάλει και/ή αντιπαραβάλλει τις θέσεις και τα επιχειρήματά του, το δε Δικαστήριο, προκειμένου να μπορεί να επιτελέσει το έργο του και να ασκήσει επαρκή δικαστικό έλεγχο της διοικητικής πράξης, είναι επιβεβλημένο όπως έχει ενώπιον του όλα τα στοιχεία, δεδομένα και γεγονότα, τα οποία η Επιτροπή χρησιμοποίησε για σκοπούς αξιολόγησης και/ή στοιχειοθέτησης των επίδικων παραβάσεων και/ή τα οποία οδήγησαν την Επιτροπή στην λήψη των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

Τα ίδια εν πολλοίς, με εκτενέστερη ανάλυση και αναφορά σε σχετική νομολογία, υποστηρικτική των θέσεων του, αναφέρονται και στην γραπτή αγόρευση του αιτητή.

Από την πλευρά της, η καθ' ης η αίτηση αντιτείνει, αρχικά δια της ενστάσεώς της, ότι ο αιτητής είχε τη δυνατότητα να επιθεωρήσει όλα τα σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση έγγραφα, τα οποία δεν καλύπτονταν από επιχειρηματικό απόρρητό και/ή δεν αποτελούσαν εμπιστευτικές πληροφορίες.

Αποτελεί βασικό άξονα της επιχειρηματολογίας της καθ' ης η αίτηση ο ισχυρισμός ότι η ικανοποίηση του αιτήματος του αιτητή για πρόσβαση σε έγγραφα του διοικητικού φακέλου που καλύπτονται από επιχειρηματικό απόρρητό και/ή αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες, θα ισοδυναμούσε με παράβαση της υποχρέωσης προστασίας των εν λόγω εγγράφων, που απορρέει από την υποχρέωση προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων. Τονίζει η πλευρά της καθ' ης η αίτηση ότι το δικαίωμα για προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου χαίρει καταρχήν αναγνώρισης στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης. Τα επιχειρηματικά απόρρητα αποτελούν πληροφοριακά στοιχεία των οποίων όχι μόνο η κοινολόγηση αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου, άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του υποκειμένου αυτού. Τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία, λόγω της φύσεώς τους, απαιτείται να είναι

γνωστά σε περιορισμένο αριθμό προσώπων και η δημοσίευση τους μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ζημία στο πρόσωπο που τα προσκόμισε ή σε τρίτους.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την καθ' ης η αίτηση, ο αιτητής δεν περιλαμβάνει στην αίτησή του και/ή στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει αυτήν, οποιοδήποτε ισχυρισμό που να αποδεικνύει το γενικό και αόριστο ισχυρισμό που τίθεται περί επηρεασμού του δικαιώματός του να υπερασπιστεί τη θέση του, λόγω της μη παροχής των αιτούμενων πληροφοριών. Η δε έκδοση των αιτούμενων διαταγμάτων, συνεχίζει η πλευρά της καθ' ης η αίτηση, δεν είναι αναγκαία για την άσκηση δικαστικού ελέγχου της προσβαλλόμενης με την παρούσα προσφυγή απόφασης, καθότι όλα τα σχετικά με την παρούσα προσφυγή έγγραφα περιέχονται στο διοικητικό φάκελο και θα τεθούν ενώπιον του Δικαστηρίου για σκοπούς λήψης της απόφασής του. Αντίθετα, τυχόν αποκάλυψη των εν λόγω πληροφοριών, χωρίς στάθμιση των αντικρουόμενων συμφερόντων από το Δικαστήριο, θα επηρεάσει την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού. Τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία, λόγω της φύσεως τους, απαιτείται να προστατευτούν, καθότι η κοινοποίησή τους στον αιτητή μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ζημία στο πρόσωπο που τα προσκόμισε ή σε τρίτους.

Επιπρόσθετα, προβάλλεται ότι η υπό κρίση αίτηση υποβλήθηκε με μεγάλη καθυστέρηση από μέρος του αιτητή, παρόλο που η πλευρά του αιτητή προέβη σε επιθεώρηση του σχετικού διοικητικού φακέλου για σκοπούς προετοιμασίας της γραπτής τους αγόρευσης στις 6.4.2016, στις 7.4.2016 και στις 28.8.2018.

Η δε παραλαβή πλήρους αντιγράφου των σχετικών διοικητικών φακέλων, θα δημιουργήσει πρόσκομμα στην εύρυθμη λειτουργία της καθ' ης η αίτηση και συνεπάγεται υπέρμετρο διοικητικό κόστος.

Καταλήγει η καθ' ης η αίτηση, ισχυριζόμενη ότι δεν συντρέχει λόγος να ικανοποιηθεί το αίτημα του αιτητή για σκοπούς εξυπηρέτησης της ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

Την ένσταση συνοδεύει ένορκη δήλωση της κας xxxxx Κυριακίδου, Ανώτερης Λειτουργού της Υπηρεσίας της Επιτροπής, η οποία, ως δηλώνει, είχε διεξαγάγει την προκαταρκτική έρευνα της αυτεπάγγελτης έρευνας εναντίον του αιτητή, έρευνα που απέληξε στην έκδοση της επίδικης απόφασης. Στην ένορκη δήλωση, αφού πρώτα αντικρούεται το αίτημα για λήψη αντιγράφων, καθότι, πέραν του ότι αντίγραφα των ουσιωδών εγγράφων επισυνάπτονται στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση, ένα τέτοιο αίτημα δεν υποστηρίζεται από την ημεδαπή νομολογία και θα έθετε σε κίνδυνο την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Διοίκησης, η ενόρκως δηλούσα προβαίνει και στην αντίκρουση των αιτημάτων για αποκάλυψη και επιθεώρηση ενός εκάστου των, περιεχόμενων στο προαναφερθέν παράρτημα Α, εγγράφων, προβάλλοντας ισχυρισμούς περί προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου και επαγγελματικού απορρήτου τρίτων, καθώς και περί εμπιστευτικότητας συγκεκριμένων εγγράφων και μη προσπελάσιμων εγγράφων, λόγω του ότι αυτά ήσαν είτε απόρρητα είτε εσωτερικά έγγραφα. Επαναλαμβάνει, τέλος, η κα Κυριακίδου τα όσα αναφέρονται στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση αναφορικά με τους λόγους που δεν θα πρέπει να επιτραπεί η πρόσβαση στα αιτούμενα προς αποκάλυψη και επιθεώρηση έγγραφα.

Τα ίδια εν πολλοίς αναφέρονται και στη γραπτή αγόρευση της καθ' ης η αίτηση, όπου, προς επίρρωση της σχετικής επιχειρηματολογίας, γίνεται εκτενής αναφορά σε σχετική επί του θέματος νομολογία, κυρίως των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αίτηση στηρίζεται στους Διαδικαστικούς Κανονισμούς του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου του 1962, ως αυτοί έχουν τροποποιηθεί («ο Διαδικαστικός Κανονισμός του 1962») και ειδικότερα στους Κανονισμούς 10,12,18 και 19, στη Διαταγή 28, ΘΘ 5, 6, 9 και 10, Διαταγή 63,Θ9, Διαταγή 48, ΘΘ 1,2,7 και 9 και στη Διαταγή 64 των Θεσμών Πολιτικής

Δικονομίας, στον περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) Νόμο (Ν.33/64), ως αυτός έχει τροποποιηθεί, στο άρθρο 43 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.158(Ι)/1999) και στο άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης («Κανονισμός 1/2003»), καθώς και στις γενικές εξουσίες του Δικαστηρίου και τη νομολογία.

Έχω εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τις θέσεις και τους ισχυρισμούς που προβάλλονται, τόσο εκ μέρους του αιτητή, όσο και εκ μέρους της καθ' ης η αίτηση αναφορικά με τη βασιμότητα της υπό κρίση αίτησης, υπό το φως βεβαίως των πάγιων και διαχρονικών νομολογιακών αρχών αναφορικά με την εξέταση αίτησης για αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων, αλλά και της ειδικότερης νομολογίας και κανόνων που διέπουν το υπό εξέταση ζήτημα, ήτοι την έκταση και τους περιορισμούς του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα και στοιχεία που είναι σχετικά με διαδικασία που απέληξε στην έκδοση απόφασης ως η επίδικη, η εγκυρότητα και νομιμότητα της οποίας αποτελεί το αντικείμενο δικαστικής κρίσης.

Εν πρώτοις, θεωρώ χρήσιμη, ιδιαίτερα για σκοπούς κατανόησης των επιδίκων θεμάτων, μια σύντομη παράθεση των γεγονότων της υπόθεσης, τα οποία οδήγησαν στην καταχώρηση της υπό εξέταση αίτησης.

Ο αιτητής είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, εγγεγραμμένος ως δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, που εμπορεύεται το νωπό αγελαδινό γάλα των αγελαδοτρόφων προς τους παστεριωτές και τα τυροκομεία. Μέλη δε και/ή μέτοχοι του αιτητή είναι το μεγαλύτερο μέρος των παραγωγών γάλακτος.

Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 28.5.2012, εξέτασε πληροφορίες, δημοσιεύματα και δελτία τύπου στον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο, σύμφωνα με τα οποία ο

αιτητής προέβαινε σε ενέργειες και/ή πρακτικές έναντι των αγελαδοτρόφων/μελών του σε σχέση με την πώληση/παράδοση νωπού αγελαδινού γάλακτος, οι οποίες αφορούσαν την περίοδο από 1.1.2009 μέχρι 28.5.2012 και οι οποίες πρακτικές δυνατόν να παραβίαζαν τους κανόνες δικαίου του ανταγωνισμού. Στη βάση των πιο πάνω, η Επιτροπή αποφάσισε τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας εναντίον του αιτητή, αναφορικά με το ενδεχόμενο παράβασης των άρθρων 3 και/ή 6 του Νόμου, καθώς και των άρθρων 101 και/ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Σ.Λ.Ε.Ε»), με σκοπό τη διερεύνηση των πρακτικών του αιτητή έναντι των αγελαδοτρόφων/μελών του και των ενεργειών και/ή πρακτικών του σε σχέση με την πώληση/παράδοση του νωπού αγελαδινού γάλακτος κατά τη χρονική περίοδο από 1.1.2009 μέχρι 28.5.2012. Περαιτέρω, κατά την ίδια συνεδρία, η Επιτροπή αποφάσισε τη διεξαγωγή επιτόπου αιφνίδιας έρευνας στα γραφεία, στους χώρους και στα μεταφορικά μέσα του αιτητή. Η εν λόγω επιτόπου αιφνίδια έρευνα πραγματοποιήθηκε στις 28.5.2012 και 29.5.2012 στα γραφεία του αιτητή.

Ακολούθως, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 25.6.2013, η Επιτροπή, υπό νέα σύνθεση, αποφάσισε ομόφωνα να δώσει οδηγίες προς την Υπηρεσία να διεξάγει εξ' υπαρχής προκαταρκτική έρευνα εναντίον του αιτητή αναφορικά με ενδεχόμενες παραβάσεις των άρθρων 3 και/ή 6 του Νόμου και των άρθρων 101 και/ή 102 της Σ.Λ.Ε.Ε. σε σχέση με την περίοδο από 1.1.2009 μέχρι 28.5.2012 και να υποβάλει σχετικό σημείωμα. Η Υπηρεσία ολοκλήρωσε την διεξαγωγή της προκαταρκτικής έρευνας και υπέβαλε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα προς την Επιτροπή στις 25.11.2013. Εν συνεχεία, στη συνεδρία της ημερομηνίας 9.12.2013, η Επιτροπή ομόφωνα διαπίστωσε ότι στοιχειοθετούνταν εκ πρώτης όψεως παραβάσεις των άρθρων 3(1)(α), 3(1)(β) και 6(1)(α) του Νόμου εκ μέρους του αιτητή και αποφάσισε την ετοιμασία και αποστολή έκθεσης αιτιάσεων εναντίον του αιτητή. Προκειμένου να υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί των εκ πρώτης όψεως παραβάσεων, δόθηκε στον αιτητή δικαίωμα πρόσβασης στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης και ο αιτητής

πραγματοποίησε δυο επιθεωρήσεις, στις 19.2.2014 και 28.2.2014. Στις 28.4.2014, ο αιτητής απέστειλε τις γραπτές του θέσεις επί των εκ πρώτης όψεως παραβάσεων, στις 2.5.2014 παρέστη στην ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, ενώ δι' επιστολής του ημερομηνίας 12.5.2014, απέστειλε συμπληρωματικές θέσεις.

Ακολούθως, στη συνεδρία της ημερομηνίας 12.6.2014, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε ότι στοιχειοθετούνταν οι παραβάσεις των άρθρων 3(1)(α), 3(1)(β) και 6(1)(α) του Νόμου εκ μέρους του αιτητή και αποφάσισε να ειδοποιήσει αυτόν για την πρόθεσή της να του επιβάλει πρόστιμο συμφώνως του άρθρου 42 του Νόμου. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης της Επιτροπής, ημερομηνίας 17.10.2014

Θα πρέπει εξ' αρχής να τονίσω ότι στην ημεδαπή έννομη τάξη δεν υπάρχει ειδικότερη ρύθμιση του υπό εξέταση ζητήματος, ήτοι ένα σύστημα κανόνων δικαίου που να ρυθμίζει ολοκληρωμένα τα της πρόσβασης στο φάκελο της Επιτροπής αναφορικά με εκκρεμούσες διαδικασίες ενώπιον Δικαστηρίου. Οι μόνες σχετικές διατάξεις που εντοπίζονται είναι αυτές των άρθρων 33 και 38 του Νόμου: στο άρθρο 33 προβλέπεται η υποχρέωση συγκεκριμένων προσώπων προς εχεμύθεια για την προστασία επιχειρηματικών απορρήτων και πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης, η παράβαση της οποίας, σύμφωνα με το άρθρο 38, συνιστά ποινικό αδίκημα.

Ως εκ τούτου, για σκοπούς έκδοσης της παρούσας, έχω αντλήσει καθοδήγηση από την ημεδαπή νομολογία όσο και, κυρίως, από τις αποφάσεις των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του θέματος, καθώς και από κείμενα του Ενωσιακού Δικαίου με δεσμευτική ισχύ, ως ο Κανονισμός 1/2003, ή και χωρίς μια τέτοια δεσμευτικότητα, από τα οποία πάντως, ελλείπει ενός ημεδαπού νομοθετικού πλαισίου, μπορεί να αντληθεί χρήσιμη καθοδήγηση, ως

η Ανακοίνωση της Επιτροπής 2005/C325/07 περί των κανόνων πρόσβασης στον φάκελο υπόθεσης της Επιτροπής δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης ΕΚ., των άρθρων 53, 54 και 57 της Συμφωνίας ΕΟΧ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου («η Ανακοίνωση»). Εκτενής αναφορά στην οικεία νομοθεσία και νομολογία γίνεται κατωτέρω, κατά την εξέταση των περιεχόμενων στο αιτητικό (α) της αιτήσεως αιτημάτων και εγειρόμενων ζητημάτων.

Εν πρώτοις, επισημαίνεται ότι είναι δεδομένη η δυνατότητα και/ή εξουσία που παρέχεται στο Δικαστήριο για την έκδοση διατάγματος επιθεώρησης ή/και αποκάλυψης εγγράφων δυνάμει των Κανονισμών 10(2) και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του 1962, ο οποίος εφαρμόζεται στην παρούσα δυνάμει του Κανονισμού 2 των περί της Λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου Διαδικαστικών Κανονισμών του 2015. Την δυνατότητα αυτή εξάλλου έχει κατ' επανάληψη αναγνωρίσει και η ημεδαπή νομολογία (βλ. ενδεικτικά **Μαρία Βρυωνίδου ν. Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, Υποθ. Αρ. 1547/2005, ημερ. 14.12.2007**, όπου γίνεται εκτενής αναφορά και σε άλλες υποθέσεις).

Αποτελεί βασική αρχή της ημεδαπής νομολογίας ότι η αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων επιτρέπεται όταν τα έγγραφα αυτά είναι σχετικά και θα υποβοηθήσουν στην εξέταση της υπόθεσης. Η κρίση αναφορικά με τη σχετικότητα των εγγράφων είναι ζήτημα πραγματικό. Έγγραφα δυνατόν να είναι αμέσως ή εμμέσως σχετικά όταν βοηθούν το διάδικο που ζητά την αποκάλυψη, στην προώθηση της υπόθεσής του ή δημιουργούν ζημιά στην υπόθεση του αντιδίκου του. Το πρωταρχικό δε κριτήριο είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση του συμφέροντος της δικαιοσύνης (βλ. **The National Bank of Greece, S.A ν. Paraskevas Mitsides, Deptor and Another (1962) C.L.R. 40** και **KEAN SOFT DRINKS κ.ά ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1247/05 κ.α, ημερ. 25.9.2007**). Περαιτέρω, στην **FBME BANK LTD ν. Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κ.α., Υποθ. Αρ. 1024/2014**,

ημερ. 18.12.2015, λέχθηκαν τα εξής, άμεσα σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα (η έμφαση προστέθηκε):

«Όμως, ενώ σαν γενική αρχή έγγραφα και στοιχεία τα οποία ακολούθησαν της προσβαλλόμενης απόφασης δεν είναι σχετικά, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι αποκλείεται γενικά και για οποιοδήποτε σκοπό η εξέταση νέων στοιχείων που προέκυψαν μετά την διοικητική πράξη. Όταν ένα γεγονός ή ένα στοιχείο είναι άρρηκτα συνυφασμένο με το πραγματικό καθεστώς κάτω από το οποίο λήφθηκε η απόφαση, τότε μπορεί να προσαχθεί στο Δικαστήριο, με κριτήριο πάντοτε τη σχετικότητα του. Για να καταδειχθεί η σχετικότητα απαιτείται συγκεκριμενοποίηση του εγγράφου ή στοιχείου που ζητείται, καθώς και αναφορά στη συνάφεια του με κάποιον από τους λόγους ακυρότητας που εισηγείται η αιτήτρια.

Για να ασκήσει το Δικαστήριο τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ της έγκρισης της αίτησης θα πρέπει να κρίνει ότι τα έγγραφα τα οποία ζητείται η αποκάλυψη ή η μαρτυρία που γίνεται προσπάθεια να προσαχθεί είναι σχετικά με την υπόθεση και θα υποβοηθήσουν στην εξέταση της προσφυγής. Η απουσία προσδιορισμού οποιουδήποτε τέτοιου εγγράφου ή γεγονότος, δε δίδει στο Δικαστήριο το αναγκαίο πραγματικό υπόβαθρο για να αξιολογήσει τη σχετικότητα της μαρτυρίας και να ασκήσει την διακριτική του εξουσία.».

Υπό το φως των πιο πάνω νομολογιακών κατευθυντήριων, κρίνω ότι το αιτητικό Β της αίτησης, έτσι όπως αυτό είναι διαμορφωμένο, δεν μπορεί να επιτύχει και υπόκειται σε απόρριψη.

Υπενθυμίζεται ότι πρόσβαση στον οικείο διοικητικό φάκελο είχε δοθεί στον αιτητή δυο φορές, στο πλαίσιο της ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας. Κατά τη σχετική επιθεώρηση δόθηκε στον αιτητή δικαίωμα πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα πλην αυτών που η Επιτροπή έκρινε ότι εμπίπτουν σε μια εκ των κατηγοριών που δύναται να μην παράσχει πρόσβαση, εξ' ου και,

ως το Δικαστήριο τούτο αντιλαμβάνεται, ο αιτητής ζητεί, δια του αιτητικού Α της αίτησης, την αποκάλυψη και επιθεώρηση των εν λόγω εγγράφων. Όμως, ως προς τα λοιπά έγγραφα, των οποίων ζητείται η αποκάλυψη και επιθεώρηση σύμφωνα με το αιτητικό Β της αίτησης, τα οποία δεν επισυνάφθηκαν στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση, ήτοι το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων των διοικητικών φακέλων πλην αυτών που περιέχονται ως παραρτήματα στην ένσταση, δεν μπορώ παρά να παρατηρήσω ότι ούτε στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει την αίτηση, ούτε και τη γραπτή αγόρευση των συνηγόρων του αιτητή δεν προσδιορίζονται και δεν συγκεκριμενοποιούνται με τη νομολογιακά απαιτούμενη επάρκεια. Πουθενά δεν προσδιορίζονται και πουθενά δεν αναφέρεται ποια είναι αυτά τα έγγραφα και/ή στοιχεία, στα οποία ζητείται πρόσβαση με την παρούσα αίτηση. Ούτε και υπάρχει οποιαδήποτε συγκεκριμένη, κατατοπιστική και, εν πάση περιπτώσει, επαρκής αναφορά από την πλευρά του αιτητή στη συνάφεια και σχετικότητα των εγγράφων και/ή στοιχείων, των οποίων η αποκάλυψη και επιθεώρηση ζητείται, με τα επίδικα ζητήματα και/ή με οποιοδήποτε εκ των προβαλλόμενων λόγων ακύρωσης, ως απαιτεί η νομολογία (βλ. **FBME BANK LTD, ανωτέρω**). Ελλείπει δηλαδή παντελώς η απαιτούμενη διασύνδεση μεταξύ των ζητούμενων προς αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων και στοιχείων με οποιοδήποτε εκ των εγειρόμενων λόγων ακύρωσης. Αποτέλεσμα δε αυτής της έλλειψης συγκεκριμενοποίησης και επαρκούς προσδιορισμού οποιουδήποτε τέτοιου εγγράφου και/ή γεγονότος, καθώς και της σχετικότητας αυτών με τα επίδικα θέματα, είναι η παντελής απουσία του απαραίτητου πραγματικού υπόβαθρου, προκειμένου το Δικαστήριο να αξιολογήσει τη σχετικότητά τους και να ασκήσει την διακριτική του εξουσία: δεν παρέχεται η δυνατότητα να αξιολογηθεί από το Δικαστήριο η σχετικότητα εκάστου ζητούμενου εγγράφου και/ή στοιχείου με τα επίδικα θέματα και, συνακόλουθα, δεν μπορεί να εντοπιστεί η αναγκαιότητα επιθεώρησης αυτών, για σκοπούς χρήσης τους από την πλευρά του αιτητή, με σκοπό την απόδειξη κάποιου ή κάποιων εκ των εγειρόμενων λόγων ακυρώσεως.

Σαφώς και οι γενικόλογες και, εν πολλοίς, αόριστες αναφορές που γίνονται επί του θέματος από την πλευρά του αιτητή, τόσο δια της αίτησής του αλλά κυρίως δια της γραπτής του αγόρευσης, δεν είναι αρκετές και δεν συνάδουν με τις απαιτήσεις της νομολογίας, τόσο για επαρκή προσδιορισμό και συγκεκριμενοποίηση των εγγράφων και/ή στοιχείων των οποίων απαιτείται η αποκάλυψη και επιθεώρηση, όσο και επαρκή προσδιορισμό και συγκεκριμενοποίηση της σχετικότητας και/ή διασύνδεσης των εν λόγω εγγράφων και στοιχείων με τους προβαλλόμενους λόγους ακύρωσης. Και εν προκειμένω, επαναλαμβάνω, ήταν απαραίτητη η συγκεκριμενοποίηση και θα έπρεπε να είχαν υποδειχθεί τα έγγραφα στα οποία αναφέρεται ο αιτητής και δεν επισυνάφθηκαν ως παραρτήματα στην ένσταση. Το δε σχετικό βάρος απόδειξης σαφώς και βρίσκεται στους ώμους του αιτητή, ο οποίος στην υπό κρίση περίπτωση βεβαίως και δεν το έχει αποσεισει.

Άμεσα σχετική με το υπό εξέταση ζήτημα είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Θεοδώρα Χρ. Παπανικοπούλου ν. Δημοκρατίας, Υποθ. Αρ. 676/2000, ημερ. 5.11.2002**, στην οποία, αφού έγινε λόγος και για «ψάρεμα μαρτυρίας» (fishing expedition), η οποία είναι νομολογιακά ανεπίτρεπτη, λέχθηκαν και τα ακόλουθα (η έμφαση προστέθηκε):

*«Πέραν αυτού, δεν υπάρχει οποιοσδήποτε εξειδικευμένος ισχυρισμός στο δικόγραφο της προσφυγής που θα έδινε το υπόβαθρο ή νόημα στην αίτηση επιθεώρησης. **Επιζητείται εδώ επιθεώρηση ακαθόριστου αριθμού φακέλων που είτε δεν γνωρίζουμε το περιεχόμενο τους και τους απαραίτητους συσχετισμούς, όπως π.χ. των φακέλων της παραγρ. 5 της ένορκης δήλωσης, πλην του φακέλου πρακτικών, είτε φαίνονται άσχετοι, όπως οι φάκελοι όλων των άλλων ενστάσεων. Έτσι δικαιολογημένα μπορεί να λεχθεί ότι τέτοιο γενικό και αόριστο αίτημα έγινε μόνο προς άγρα στοιχείων ή μαρτυριών και όχι για να εξυπηρετήσει τις συγκεκριμένες ανάγκες της υπόθεσης, όπως προσδιορίζονται στο***

δικόγραφο. Η τυχόν αποδοχή της θα εξέτρεπε τη διαδικασία σε ατελέσφορα παράλληλα ζητήματα, εκτός των πλαισίων της προσφυγής.

Από οποιαδήποτε οπτική γωνία εξετασθεί η αίτηση δεν μπορεί να πετύχει. Απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος της αιτήτριας.»

Η ίδια προσέγγιση ακολουθήθηκε αργότερα και από τον αδελφό Δικαστή Γ. Σεραφείμ επί εξέτασης παρόμοιας ενδιάμεσης αίτησης, ημερομηνίας 28.12.2017, στην **Μυλωνάς ν. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 1044/2014, ημερ. 22.8.2018.**

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να τονίσω ότι ειδικότερα στην υπό κρίση περίπτωση, και πέραν των πιο πάνω ήδη λεχθέντων επί του θέματος, η ανάγκη για συγκεκριμενοποίηση των εγγράφων και στοιχείων των οποίων ζητείται η αποκάλυψη και επιθεώρηση επιτείνεται από το γεγονός ότι οι διοικητικοί φάκελοι της υπόθεσης είναι ογκωδέστατοι, με αποτέλεσμα να μην αναμένεται από την καθ' ης η αίτηση να παράσχει στον αιτητή αντίγραφα του συνόλου των εγγράφων που βρίσκονται εντός των οικείων διοικητικών φακέλων. Όπως συναφώς λέχθηκε στην **Καταστήματα Χίτλερ και Υιός Λτδ ν. Δημοκρατίας, (1995) 4 Α.Α.Δ. 2741**, όπου εξετάστηκε και απορρίφθηκε αίτηση για έκδοση δικαστικού διατάγματος υποχρέωσης του καθ' ου η αίτηση να δώσει στην αιτήτρια αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου, ένα τέτοιο αίτημα ως αυτό του συνηγόρου της αιτήτριας, ήτοι «*να του ετοιμάσει και παραδώσει η διοίκηση αντίγραφα των εγγράφων, εξέρχεται των ορίων της πιο πάνω αρχής, και της ίδιας της λογικής. Αλίμονο αν, με οδηγίες του Δικαστηρίου, υποχρεωνόταν η διοίκηση σε όλες τις περιπτώσεις προσφυγής εναντίον απόφασης της, να φωτοτυπεί ολόκληρο τον διοικητικό φάκελο για να τον παραδίδει σε φωτοτυπία στον προσφεύγοντα*».

Υπό το φως των πιο πάνω λοιπόν, κρίνω ότι το αιτητικό Β της υπό εξέταση αίτησης δεν μπορεί να επιτύχει και, συνεπώς, απορρίπτεται.

Των πιο πάνω λεχθέντων, προχωρώ στην εξέταση του αιτητικού Α της αίτησης, τονίζοντας εξ' αρχής ότι έχω μελετήσει με ιδιαίτερη προσοχή τις θέσεις και τους ισχυρισμούς που προβάλλονται, τόσο εκ μέρους του αιτητή, όσο και εκ μέρους της καθ' ης η αίτηση ως προς τη βασιμότητα του υπό κρίση αιτήματος, υπό το φως των πάγιων και διαχρονικών νομολογιακών αρχών αναφορικά με την εξέταση αίτησης για επιθεώρηση εγγράφων, έχοντας βεβαίως κατά νου και τα όσα ειδικότερα διέπουν το ζήτημα του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα και στοιχεία που είναι σχετικά με διαδικασία που απέληξε σε έκδοση απόφασης της Επιτροπής, η εγκυρότητα και νομιμότητα της οποίας αποτελεί το αντικείμενο δικαστικής κρίσης.

Θα πρέπει να επισημανθεί εξ αρχής ότι αντικείμενο της παρούσας, ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, διαδικασίας, είναι το αίτημα για πρόσβαση στους διοικητικούς φακέλους για σκοπούς ετοιμασίας της αγόρευσης του αιτητή στο πλαίσιο εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας, και όχι η ορθότητα της ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας η οποία απέληξε στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης. Αυτό θα εξεταστεί κατά τον έλεγχο της ουσίας της υπόθεσης. Συνεπώς, η όποια επιχειρηματολογία για την ορθότητα ή μη της διαδικασίας και απόφασης της Επιτροπής δεν θα εξεταστεί στο παρόν στάδιο.

Επί του αντικειμένου της παρούσας αίτησης και δη επί του περιεχόμενου στο αιτητικό Α της αίτησης αιτήματος θα αποφασίσει το παρόν Δικαστήριο, σταθμίζοντας, αφενός, την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων και, αφετέρου, την αποτελεσματική δικαστική προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων.

Στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου v. PRIMETEL PLC, A.E. 141/2015, ημερ. 9.10.2017** (απόφαση πλειοψηφίας), με αναφορά στην απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.) στην Υπόθεση

C-450/06, Varec SA κατά Etat belge, 14.2.2008 λέχθηκαν τα εξής (η υπογράμμιση προστέθηκε):

«Η νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων με σαφήνεια θέτει τις προϋποθέσεις και παραμέτρους για το χαρακτηρισμό εγγράφων και/ή πληροφοριών ως εμπιστευτικών: το βάσιμο δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος για εμπιστευτικό χειρισμό προϋποθέτει τον εμπιστευτικό ή μη χαρακτήρα κάποιου εγγράφου για το οποίο έχει διατυπωθεί προηγουμένως σχετικό αίτημα και αφού προηγουμένως σταθμιστούν τα εκατέρωθεν συμφέροντα, εδώ της Primetel. Η Primetel ως παρεμβαίνουσα έχει δικαίωμα να της ανακοινωθούν όλα τα έγγραφα της διαδικασίας που έχουν επιδοθεί στους διαδίκους. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι όμως απεριοριστο αλλά απαιτεί στάθμιση, αξιολόγηση των εκατέρωθεν συμφερόντων των διάδικων μερών, όπως και του συνόλου των πληροφοριών. Το αυτό κατ' αναλογία αφορά και στην αρχή της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων, η οποία πρέπει να εφαρμόζεται έτσι ώστε να εναρμονίζεται με τις επιταγές της αποτελεσματικής συνταγματικής προστασίας και με σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων, τόσο στην περίπτωση προσφυγής ενώπιον της αρμόδιας Αρχής (ΕΠΑ) όσο και προσφυγής δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία δεν θίγει το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Προκειμένου το Δικαστήριο να είναι σε θέση να αποφανθεί θα πρέπει να έχει στη διάθεση του όλα τα σχετικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των εμπιστευτικών πληροφοριών και επιχειρηματικών απορρήτων.

Η υπόθεση **C-450/06, Varec SA κατά Etat belge, 14.2.2008**, θεωρούμε, σε αντίθεση με το πρωτόδικο Δικαστήριο, ότι διατυπώνει με σαφήνεια τις αρχές και τις παραμέτρους, τις οποίες το Δικαστήριο θα πρέπει να λάβει υπόψη του πριν καταλήξει στην απόφαση του και παρέχει σταθερή καθοδήγηση:

«40. Στην περίπτωση αυτή, η άσκηση απλώς προσφυγής θα παρείχε πρόσβαση σε πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη νόθευση του ανταγωνισμού ή προς βλάβη των θεμιτών συμφερόντων επιχειρηματιών που

συμμετείχαν στην οικεία διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως. Η δυνατότητα αυτή θα μπορούσε, μάλιστα, να ωθήσει επιχειρηματίες στην άσκηση προσφυγών με μοναδικό σκοπό να αποκτήσουν πρόσβαση στα επιχειρηματικά απόρρητα των ανταγωνιστών τους.

[.]

47. Η αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα των διαδίκων να λαμβάνουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων και των παρατηρήσεων που υποβάλλονται στο δικαστήριο και να εκφέρουν συναφώς τη γνώμη τους. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι αναγκαίο να απαγορευθεί η πρόσβαση των διαδίκων σε ορισμένα στοιχεία προκειμένου να προστατευθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα τρίτου ή να διαφυλαχθεί σημαντικό δημόσιο συμφέρον (βλ. **ΕΔΔΑ, αποφάσεις Rowe και Davis κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 16ης Φεβρουαρίου 2000, Recueil des arrêts et décisions 2000-II, § 61, και V. κατά Φινλανδίας της 24ης Απριλίου 2007, δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στο Recueil des arrêts et décisions, § 75).**

48. Μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων που μπορούν να προστατευθούν κατ' αυτόν τον τρόπο περιλαμβάνεται το δικαίωμα για σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται από το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ και το οποίο απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και επιβεβαιώνεται από το άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διακηρύχθηκε στη Νίκαια στις 7 Δεκεμβρίου 2000 (ΕΕ C 364, σ. 1) (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 1992, **C-62/90, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2575, σκέψη 23, και της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-404/92 P, X κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4737, σκέψη 17**). Συναφώς, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκύπτει ότι η έννοια της ιδιωτικής ζωής δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως αποκλείουσα τις επαγγελματικές ή εμπορικές δραστηριότητες των φυσικών και των νομικών προσώπων (βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις **Niemietz κατά Γερμανίας της 16ης Δεκεμβρίου 1992, σειρά Α αριθ. 251-B, § 29, Société Colas Est κ.λπ. κατά Γαλλίας της 16ης Απριλίου 2002, Recueil des arrêts et décisions 2002-III, § 41, καθώς και Peck κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 28ης Ιανουαρίου 2003, Recueil des arrêts et décisions 2003-I, § 57**), δραστηριότητες οι οποίες είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τη συμμετοχή σε διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως.

49. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων ως γενική αρχή (βλ. αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 1986, **53/85, AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 28, καθώς και της 19ης Μαΐου 1994, C-36/92 P, SEP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-1911, σκέψη 37**).

[.]

52. Η αρχή της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων πρέπει να εφαρμόζεται έτσι ώστε η προστασία αυτή να συμφιλώνεται με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και με τον σεβασμό των

δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, C-438/04, Mobistar, Συλλογή 2006, σ. I-6675, σκέψη 40) και, στην περίπτωση ένδικης προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον αρχής η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η όλη διαδικασία δεν θίγει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη.

[.]

55. Κατά συνέπεια, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/665, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36, έχει την έννοια ότι η αρμόδια για τις προσφυγές του εν λόγω άρθρου αρχή οφείλει να εγγυάται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα και το δικαίωμα για σεβασμό των επιχειρηματικών απορρήτων όσον αφορά τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους τους οποίους της διαβιβάζουν οι διάδικοι και, ιδίως, η αναθέτουσα αρχή, χωρίς η ίδια να εμποδίζεται να λαμβάνει γνώση αυτών των πληροφοριών και να τις συνεκτιμά. Εναπόκειται στην εν λόγω αρχή να αποφασίσει κατά πόσον και με ποιο τρόπο πρέπει να διασφαλιστεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας και το απόρρητο των στοιχείων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και, σε περίπτωση ένδικης προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον αρχής η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ, έτσι ώστε η όλη διαδικασία να μη θίγει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη.

Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1997, έχει την έννοια ότι η αρμόδια για τις προσφυγές του εν λόγω άρθρου αρχή οφείλει να εγγυάται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα και το δικαίωμα για σεβασμό των επιχειρηματικών απορρήτων όσον αφορά τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους τους οποίους της διαβιβάζουν οι διάδικοι και, ιδίως, η αναθέτουσα αρχή, χωρίς η ίδια να εμποδίζεται να λαμβάνει γνώση αυτών των πληροφοριών και να τις συνεκτιμά. Εναπόκειται στην εν λόγω αρχή να αποφασίσει κατά πόσον και με ποιο τρόπο πρέπει να διασφαλιστεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας και το απόρρητο των στοιχείων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και, σε περίπτωση ένδικης προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον αρχής η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ, έτσι ώστε η όλη διαδικασία να μη θίγει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη.»

Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο καθοδηγούμενο αποκλειστικά και απολύτως από την προεξάρχουσα, όπως την χαρακτήρισε, αρχή της διασφάλισης της δίκης για όλους τους παράγοντες της και την απουσία συναφών διαδικαστικών Κανονισμών, απέτυχε στην πράξη να σταθμίσει την άλλη προεξάρχουσα αρχή: της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων ώστε αυτή να «συμφιλιωθεί» με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και με τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και σε αντίθεση με το πνεύμα και το σκοπό του Νόμου αλλά και τη συναφή και σταθερή νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων και συναφών Οδηγιών.».

Πράγματι, είναι πάγια η νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων αναφορικά με την ανάγκη συμφιλίωσης της αρχής της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και με τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων. Στην ***Knauf Gips κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπόθεση C-407/08, Συλλογή της Νομολογίας 2010 I-06375***, το Δ.Ε.Ε. ανέφερε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

*«Το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, απόρροια της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, συνεπάγεται ότι η Επιτροπή υποχρεούται να παρέχει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση τη δυνατότητα εξετάσεως όλων των εγγράφων που περιλαμβάνονται στον φάκελο έρευνας και τα οποία ενδέχεται να είναι κρίσιμα για την άμυνά της. Στα έγγραφα αυτά συγκαταλέγονται τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, με εξαίρεση τα επιχειρηματικά απόρρητα άλλων επιχειρήσεων, τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες (προπαρατεθείσα απόφαση ***Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 68*** και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).».*

Η ίδια προσέγγιση είχε ακολουθηθεί προηγουμένως από το Δ.Ε.Ε. στην ***Mobistar SA κατά Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT), υπόθεση C-438/04, Συλλογή της Νομολογίας 2006 I-06675***, ενώ και το Γενικό Δικαστήριο, στην

Υπόθεση T-191/06, FMC Foret, SA κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλογή της Νομολογίας 2011 II-02959, επεσήμανε τα εξής σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα:

«261 Κατά το άρθρο 27, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, τα δικαιώματα άμυνας των εμπλεκομένων μερών πρέπει να διασφαλίζονται πλήρως κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Τα μέρη αυτά έχουν το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του εννόμου συμφέροντος των επιχειρήσεων για τη μη κοινολόγηση των επιχειρηματικών τους απορρήτων.

262 Κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, που αποτελεί απόρροια των δικαιωμάτων άμυνας, συνεπάγεται ότι η Επιτροπή πρέπει να παρέχει στη οικεία επιχείρηση τη δυνατότητα να προβαίνει σε εξέταση του συνόλου των εγγράφων που περιλαμβάνονται στον φάκελο της υποθέσεως και ενδέχεται να είναι κρίσιμα για την άμυνά της (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 2003, **C-199/99 P, Corus UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-11177, σκέψη 125**, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1995, **T-30/91, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1775, σκέψη 81**).

263 Στα έγγραφα αυτά συγκαταλέγονται τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, πλην των επιχειρηματικών απορρήτων άλλων επιχειρήσεων, των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών (απόφαση **Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 109 ανωτέρω, σκέψη 68**).».

Εξάλλου, το Δ.Ε.Ε. έχει αναγνωρίσει την αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων ως γενική αρχή (βλ. αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 1986, **53/85, AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 28**, καθώς και της 19ης Μαΐου 1994, **C 36/92 P, SEP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I 1911, σκέψη 37**), το δε πεδίο της εν λόγω αρχής δεν περιορίζεται μόνο στο καθ' εαυτό επιχειρηματικό απόρρητο, ήτοι στις ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες, αλλά περιλαμβάνει και άλλες πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα, στις οποίες εμπίπτουν και πληροφορίες που

παρέχουν φυσικά πρόσωπα, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι, ως εκ της φύσεώς τους, εμπιστευτικές (βλ. **Adams κατά Επιτροπής, Υπόθεση C-145/83, ημερ. 7.11.1985**, καθώς και τις προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα στην **AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, ανωτέρω**).

Από την άλλη βέβαια, όπως λέχθηκε στο πλαίσιο της **Varec SA, ανωτέρω**, «όταν η αρμόδια για την προσφυγή αρχή λαμβάνει υπόψη ορισμένες πληροφορίες για την έκδοση της αποφάσεώς της, πρέπει, καταρχήν, όλοι οι μετέχοντες στη διαδικασία να μπορούν επίσης να λάβουν γνώση των πληροφοριών αυτών, τουλάχιστον ως προς το βασικό τους περιεχόμενο, κατά το μέρος που οι πληροφορίες αυτές επηρεάζουν την απόφαση, ούτως ώστε να διασφαλίζεται το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη» (βλ. τις προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα Sharpston και δη σκέψη 37). Ωστόσο, λέχθηκε επίσης ότι «το δικαίωμα του προσώπου σε δίκαιη δίκη ουδόλως θίγεται αν του απαγορευθεί η πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη εις βάρος του και δεν θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί υπόψη προς όφελός του. Συνεπώς, θα ήταν νόμιμη η άρνηση διαβίβασης σε αυτόν τέτοιων στοιχείων για λόγους προστασίας, για παράδειγμα, επιχειρηματικών απορρήτων, κατόπιν υποβολής εύλογης και δεόντως αιτιολογημένης αιτήσεως για τη μεταχείριση των στοιχείων αυτών ως εμπιστευτικών» (βλ. σκέψη 38) καθώς και ότι «μέτρα αυτής της μορφής, τα οποία περιορίζουν τα δικαιώματα άμυνας, επιτρέπονται μόνον εφόσον είναι απολύτως αναγκαία, οι δε δυσκολίες άμυνας λόγω περιορισμού των σχετικών δικαιωμάτων πρέπει να αντισταθμίζονται επαρκώς από την ακολουθούμενη ενώπιον των δικαστικών αρχών διαδικασία» (βλ. σκέψη 40).

Ως προς την έννοια του επιχειρηματικού απορρήτου, κατά τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή συνίσταται σε πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων, όχι μόνο η κοινολόγηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του εν λόγω

υποκειμένου (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Υπόθεση T-198/03 Bank Austria Creditanstalt AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, ημερ. 30.5.2006, Συλλογή της Νομολογίας 2006 II-01429, σκέψη 30 και στην **Υπόθεση T-353/94, Postbank NV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, ημερ. 18.9.1996, Συλλογή της Νομολογίας 1996 II-00921, σκέψη 87).

Επισημαίνεται εξάλλου ότι, σύμφωνα πάντα με τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο εμπιστευτικός χαρακτήρας πληροφορίας μπορεί να προκύπτει τόσο από το εγγενώς ευαίσθητο περιεχόμενό της, ως συμβαίνει στην περίπτωση των εμπορικών πληροφοριών, όσο και από το συνδυασμό του περιεχομένου και των περιστάσεων υπό τις οποίες λαμβάνει χώρα η κοινοποίηση των πληροφοριών στο δημόσιο όργανο (βλ. **Υπόθεση T-353/94, Postbank**, ανωτέρω, **Υπόθεση C-145/83, Adams**, ανωτέρω και **Υπόθεση T-62/98 Volkswagen AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, ημερ. 6.7.2000, Συλλογή της Νομολογίας 2000 II-02707, σκέψη 279).

Περαιτέρω, υπήρξαν περιπτώσεις όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι τρίτες επιχειρήσεις, που προσκομίζουν στην αρμόδια εθνική αρχή έγγραφα που θεωρούν ότι η προσκόμισή τους μπορεί να προκαλέσει αντίποινα σε βάρος τους, δικαιούνται να αναμένουν ότι θα ληφθεί υπόψη του αίτημά τους περί τήρησης του απορρήτου (βλ. ενδεικτικά **Υπόθεση T-221/95 Endemol Entertainment Holding BV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, ημερ. 28.4.1999, Συλλογή της Νομολογίας 1999 II-01299, σκέψη 66 και **T-5/02 Tetra Laval BV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, ημερ. 25.10.2002, σκέψη 98).

Στην τελευταία αυτή υπόθεση, το Δικαστήριο επεσήμανε επίσης και τη δυνατότητα της ίδιας της αρμόδιας εθνικής αρχής (εν προκειμένω της Επιτροπής) «να εκτιμά αυτεπαγγέλτως αν υπάρχει κίνδυνος να δημοσιοποιηθούν τα επαγγελματικά απόρρητα ορισμένων τρίτων που εμπλέκονται στη διαδικασία, ή άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών, σε περίπτωση που

επιτραπεί πλήρης πρόσβαση στις απαντήσεις άλλων τρίτων οι οποίοι δεν ζήτησαν την τήρηση του απορρήτου» και να αποφασίζει την μη κοινοποίηση τέτοιων πληροφοριών, ακόμα και αν οι συντάκτες και/ή οι αποστολείς τέτοιων πληροφοριών δεν ζήτησαν την τήρηση απορρήτου (βλ. ειδικότερα σκέψη 101).

Σχετικές με το υπό συζήτηση θέμα, αλλά και καθοδηγητικές για την επίλυση των επιδίκων θεμάτων, είναι και οι διατάξεις του Κανονισμού 1/2003. Σύμφωνα με το άρθρο 27(2) αυτού-

«Κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα υπεράσπισης των εμπλεκόμενων μερών, τα οποία έχουν το δικαίωμα να αποκτούν γνώση του φακέλου της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος των επιχειρήσεων για την προστασία του επιχειρηματικού απόρρητου. Το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες και τα έγγραφα εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής ή των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών. Από το δικαίωμα πρόσβασης εξαιρούνται ιδίως η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών ή μεταξύ των τελευταίων, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που συντάσσονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 14. Καμία διάταξη της παρούσας παραγράφου δεν εμποδίζει την Επιτροπή να δημοσιοποιεί και να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδειχθεί μια παράβαση.»

Περαιτέρω, και σε συμβατότητα με τα πιο πάνω, καθοδήγηση μπορεί να αντληθεί και από την Ανακοίνωση της Επιτροπής, όπου ρυθμίζεται η πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης και ειδικότερα το ζήτημα της εμβέλειας της πρόσβασης, ποιος έχει δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο, όπου γίνεται αναφορά και σε οντότητες, οι οποίες, χωρίς να έχουν νομική προσωπικότητα και χωρίς να είναι επιχειρήσεις, εμπλέκονται σε διαδικασίες ανταγωνισμού της Επιτροπής, καθώς και για ποια έγγραφα παρέχεται πρόσβαση. Όπως ρητά αναφέρεται στην παράγραφο 10 της Ανακοίνωσης, παρέχεται πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που

συγκροτούν τον φάκελο της Επιτροπής, με εξαίρεση τα μη προσπελάσιμα έγγραφα, ήτοι τα εσωτερικά έγγραφα, τα επαγγελματικά μυστικά των επιχειρήσεων και κάθε άλλο εμπιστευτικό στοιχείο. Εσωτερικά έγγραφα, σύμφωνα με την Ανακοίνωση, αποτελούν, μεταξύ άλλων, τα σχέδια, οι γνώμες, τα υπομνήματα και τα σημειώματα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής ή από άλλες εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Όπως περαιτέρω αναφέρεται στην παράγραφο 12 της Ανακοίνωσης, τα εσωτερικά έγγραφα δεν μπορούν να είναι ούτε ενοχοποιητικά ούτε απαλλακτικά και δεν συνιστούν μέρος των αποδεικτικών στοιχείων, στα οποία η Επιτροπή μπορεί να βασίσει την εκ μέρους της αξιολόγηση μιας υπόθεσης. Έτσι, σύμφωνα πάντα με την Ανακοίνωση, δεν παρέχεται στα μέρη πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα που περιέχονται στον φάκελο της Επιτροπής, λόγω δε της μη αποδεικτικής αξίας τους, η μη πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα δεν παραβιάζει την ορθή ενάσκηση των δικαιωμάτων άμυνας των μερών. Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 15 της Ανακοίνωσης, μια «ιδιάζουσα περίπτωση εσωτερικών εγγράφων» αποτελεί η αλληλογραφία της Επιτροπής με άλλες δημόσιες αρχές και τα εσωτερικά έγγραφα που αυτή λαμβάνει από τέτοιες αρχές (είτε κρατών μελών είτε τρίτων χωρών). Ως παραδείγματα τέτοιων μη προσπελάσιμων εγγράφων αναφέρονται η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών ή μεταξύ των αρχών αυτών, καθώς και η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και άλλων δημόσιων αρχών των κρατών μελών.

Επιπρόσθετα, μη προσπελάσιμες πληροφορίες αποτελούν οι εμπιστευτικές πληροφορίες. Σύμφωνα με την παράγραφο 17 της Ανακοίνωσης, ο φάκελος της Επιτροπής είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και έγγραφα με δύο κατηγορίες πληροφοριών και, συγκεκριμένα, επαγγελματικά μυστικά και λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες, στις οποίες η πρόσβαση είναι δυνατόν να περιορισθεί εν μέρει ή εν όλω. Η πρόσβαση παρέχεται, όπου τούτο είναι δυνατόν, σε μη εμπιστευτική εκδοχή των πρωτότυπων πληροφοριών. Οσάκις η εμπιστευτικότητα μπορεί να εξασφαλισθεί μόνο με συνοπτική παρουσίαση των σχετικών πληροφοριών,

παρέχεται πρόσβαση σε σύνοψή τους. Όλα τα λοιπά έγγραφα είναι προσπελάσιμα στην πρωτότυπη μορφή τους. Στις παραγράφους 18 και 19 της Ανακοίνωσης καθορίζεται το περιεχόμενο της έννοιας «*Επαγγελματικά μυστικά*» καθώς και της έννοιας «*Λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες*». Κρίνω σκόπιμο να παραθέσω αυτούσιο το σχετικό κείμενο, εφόσον θεωρώ ότι παρέχει χρήσιμη καθοδήγηση αναφορικά με την εξέταση των επιδίκων ζητημάτων της παρούσας, ιδιαίτερα ως προς το περιεχόμενο των εγγράφων, των οποίων ζητείται η αποκάλυψη και επιθεώρηση:

«3.2.1 Επαγγελματικά μυστικά

18. Ενόσω η αποκάλυψη πληροφοριών σχετικά με τις επαγγελματικές δραστηριότητες μιας επιχείρησης θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρή βλάβη της επιχείρησης αυτής, οι πληροφορίες αυτές αποτελούν επαγγελματικά μυστικά. Στις πληροφορίες που είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ως επαγγελματικά μυστικά περιλαμβάνονται: τεχνικές και/ή οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την τεχνογνωσία μιας επιχείρησης, οι μέθοδοι κοστολόγησης, τα μυστικά και οι μέθοδοι παραγωγής, οι πηγές εφοδιασμού, οι παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, τα μερίδια αγοράς, οι πίνακες πελατών και διανομέων, τα σχέδια διαχείρισης της αγοράς, η διάρθρωση του κόστους και των τιμών και η στρατηγική πωλήσεων.

3.2.2 Λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες

19. Η κατηγορία «λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες» περιλαμβάνει πληροφορίες πέραν των επαγγελματικών μυστικών οι οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως εμπιστευτικές ενόσω η αποκάλυψή τους θα μπορούσε να βλάψει ουσιωδώς ένα πρόσωπο ή επιχείρηση. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, τούτο μπορεί να ισχύει για πληροφορίες που παρέχονται από τρίτα μέρη για επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να ασκήσουν πολύ μεγάλη οικονομική ή εμπορική πίεση στους ανταγωνιστές τους ή στους εμπορικούς εταίρους, πελάτες ή προμηθευτές τους. Το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν αναγνωρίσει ότι είναι σύλληπη η απόρριψη της αποκάλυψης σε τέτοιες επιχειρήσεις ορισμένων επιστολών που λαμβάνονται από πελάτες

τους, δεδομένου ότι η αποκάλυψη αυτή θα μπορούσε εύκολα να εκθέσει τους αποστολείς των επιστολών στον κίνδυνο αντιποίνων. Ως εκ τούτου, η έννοια των λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πληροφορίες που θα επέτρεπαν στα μέρη να αναγνωρίσουν τους καταγγέλλοντες ή άλλους τρίτους που προβάλλουν εύλογη επιθυμία να παραμείνουν ανώνυμοι.».

Πέραν του πιο πάνω, ειδικότερου, πλαισίου και των κατευθυντήριων, υπό το φως των οποίων βεβαίως και θα εξεταστεί η παρούσα αίτηση, σχετικές είναι και οι γενικότερες αρχές της ημεδαπής νομολογίας που διέπουν το ζήτημα της αποκάλυψης και επιθεώρησης εγγράφων. Σύμφωνα λοιπόν με τις εν λόγω αρχές, οι οποίες έχουν ήδη εκτεθεί ανωτέρω, επιτρέπεται η αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων όταν τα έγγραφα αυτά είναι σχετικά (βλ. *The National Bank of Greece, S.A v. Paraskevas Mitsides, Deptor and Another (1962) C.L.R. 40* και *KEAN SOFT DRINKS κ.ά v. Κυπριακής Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1247/05 κ.α, ημερ. 25.9.2007*). Περαιτέρω, την σχετικότητα των εγγράφων με την επίδικη διαδικασία και τη δυνατότητα της Επιτροπής να εξαιρεί από αυτήν έγγραφα και/ή στοιχεία που είναι άσχετα και/ή δεν έχουν καμία σχέση με τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς και, συνακόλουθα, δεν είναι κρίσιμα για την έρευνα, έχει επισημάνει και το Δ.Ε.Ε. (βλ. *Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, ημερ. 7.1.2004, Συλλογή της Νομολογίας 2004 I-00123, σκέψη 126*).

Υπό το φως λοιπόν και των πιο πάνω κατευθυντήριων νομολογιακών αρχών, προχωρώ να εξετάσω το αιτητικό Α της παρούσας αίτησης. Τονίζω δε εκ νέου ότι, σε αυτό το στάδιο, δεν εξετάζεται ούτε η ουσία, ούτε και η βασιμότητα των λόγων ακύρωσης που προβάλλει ο αιτητής με την προσφυγή του. Αυτό είναι κάτι που θα γίνει κατά το στάδιο έκδοσης απόφασης επί της προσφυγής. Στο παρόν στάδιο εξετάζεται η βασιμότητα του αιτήματος που βρίσκεται ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου για πρόσβαση στους διοικητικούς φακέλους και επιθεώρηση των εγγράφων που αναφέρονται στο παράρτημα Α της αίτησης, με γνώμονα όχι

μόνο τη σχετικότητα αυτών με τα επίδικα θέματα και, βεβαίως, την ορθή απονομή της δικαιοσύνης, αλλά και, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες, τη συμφιλίωση της αρχής της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων με την αποτελεσματική δικαστική προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων.

Το υπό εξέταση ένδικο μέσο, το οποίο επέλεξε ο αιτητής προς προώθηση του αιτήματός του, ρυθμίζεται από τους κανονισμούς 10 και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του 1962, ο οποίος εφαρμόζεται στην παρούσα δυνάμει του κανονισμού 2 των περί της Λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου Διαδικαστικών Κανονισμών του 2015. Σύμφωνα λοιπόν με τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών-

«10.-(1) Εκάστη υπόθεση θα ορίζεται κατ' αρχήν δι' ακρόασην προς έκδοσιν οδηγιών εκτός εις περιπτώσεις όπου εξεδόθη διάταγμα συμφώνως της παραγράφου (1) του κανονισμού 9.

(2) Κατά την διάρκειαν της τοιαύτης ακροάσεως το Δικαστήριον ή Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίας αναφορικώς προς περαιτέρω εγγράφους προτάσεις, λεπτομερείας, αποκάλυψιν ή επιθεώρησιν εγγράφων, αποδεικτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων ενόρκων ομολογιών αποδεικνυσουσών τα γεγονότα εφ' ων βασίζεται έκαστος διάδικος, επιθεώρησιν του επιδίκου μέρους, διαδικασίαν συμφώνως προς την παράγραφον 2 του Άρθρου 134, ημερομηνίαν δημοσίας ακροάσεως, καταχώρησιν και ανταλλαγήν μεταξύ των διαδίκων εγγράφου επιχειρηματολογίας εντός καθοριζομένων χρονικών ορίων ως και την διάρκειαν τυχόν μεταγενεστέρων αγορεύσεων, ή οιασδήποτε άλλας οδηγίας σχετικής τυχόν μεταγενεστέρων αγορεύσεων, ή οιασδήποτε άλλας οδηγίας σχετικώς προς την διαδικασίαν της υποθέσεως ως ήθελε κρίνει αναγκαίον.

[.]

19. Καθ' οιονδήποτε στάδιον της διαδικασίας το Δικαστήριο ή Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίας, αι οποίαι απαιτούνται προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.»

Σύμφωνα με το (α) του περιεχομένου στο Παράρτημα Α της αίτησης καταλόγου εγγράφων, ζητείται η πρόσβαση στη «**Λίστα περιεχομένου εκάστου τόμου**». Πρόκειται για τα ευρετήρια του περιεχομένου (minute sheets) των οικείων διοικητικών φακέλων, τα οποία, ως αναφέρθηκε και κατά την ακρόαση της αίτησης, περιέχονται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε στο Δικαστήριο κατά την ακρόαση της αίτησης και σημειώθηκε ως Τεκμήριο 1.

Εξετάζοντας τα εν λόγω ευρετήρια, διαπιστώνω ότι σε αυτά καταγράφονται, κυρίως, η επικοινωνία της Επιτροπής με τρίτους, με άλλες υπηρεσίες και, γενικότερα, με όλους τους εμπλεκόμενους, τα ονόματα των εν λόγω εμπλεκομένων, οι ενέργειες που έγιναν στο πλαίσιο της διενεργηθείσας έρευνας, ως λχ σχετικές υπηρεσιακές οδηγίες και αποστολή των σχετικών ερωτηματολογίων και, αντίστοιχα, η αποστολή των σχετικών απαντήσεων σε αυτά, άλλη εσωτερική επικοινωνία και/ή αλληλογραφία της Επιτροπής, καθώς και τα πρακτικά συνεδριών που έλαβαν χώρα. Πρόκειται για απλή καταγραφή δεδομένων και/ή περιγραφή των εν λόγω ενεργειών, χωρίς την συμπερίληψη οποιωνδήποτε άλλων σχετικών εγγράφων. Όπως δε αναφέρει η ίδια η Επιτροπή στην επίδικη απόφασή της, τα συγκεκριμένα έγγραφα δεν αποτέλεσαν μέρος των αποδεικτικών στοιχείων επί των οποίων αυτή στήριξε τα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματά της (βλ. σελ. 34 της απόφασης).

Έχω εξετάσει προσεκτικά το σύνολο των εν λόγω εγγράφων και έχω καταλήξει ότι αυτά συνιστούν εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής, όχι όμως και αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων η καθ' ης η αίτηση στήριξε τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της και, συνεπώς, ορθώς δεν δόθηκε στον αιτητή πρόσβαση σε αυτά. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα και με τα όσα αναφέρονται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί του θέματος, από την οποία και αντλώ καθοδήγηση, τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής αποτελούν μη

προσπελάσιμα έγγραφα και ως εσωτερικά έγγραφα θεωρούνται, μεταξύ άλλων, τα σχέδια, οι γνώμες, τα υπομνήματα και τα σημειώματα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής ή από άλλες εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Συνεπώς, και τα υπό εξέταση έγγραφα σαφώς και εμπίπτουν στην κατηγορία των εσωτερικών εγγράφων, τα οποία εξάλλου, είναι σαφές ότι εν προκειμένω δεν αποτέλεσαν έρεισμα για την διαμόρφωση της τελικής απόφασης της Επιτροπής και, συνεπώς, δεν μπορεί να λεχθεί ότι παραβιάζεται το δικαίωμα άμυνας του αιτητή από την μη αποκάλυψη των συγκεκριμένων εγγράφων. Υπενθυμίζεται περαιτέρω ότι σύμφωνα και με το άρθρο 27(2) του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, το δικαίωμα πρόσβασης δεν καλύπτει τα έγγραφα εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής.

Περαιτέρω, τίθεται και το ζήτημα της προστασίας τρίτων προσώπων που παρείχαν εμπιστευτικές πληροφορίες στην Επιτροπή και που δεν επιθυμούν να αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους. Συναφώς, παρατηρώ ότι σε αρκετές περιπτώσεις, στα υπό αναφορά ευρετήρια, παρατίθενται ονόματα αγελαδοτρόφων που απάντησαν σε ερωτηματολόγια και, εν πάση περιπτώσει, έδωσαν συγκεκριμένες πληροφορίες στην Επιτροπή ζητώντας όπως μην αποκαλυφθεί το όνομά τους. Για το ζήτημα της προστασίας τρίτων που παρέχουν πληροφορίες, γίνεται αναφορά πιο κάτω. Τέλος, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, ουσιώδες κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη κατά την εξέταση αίτησης ως η παρούσα είναι και η σχετικότητα των ζητούμενων προς αποκάλυψη εγγράφων με τα επίδικα θέματα και, εν προκειμένω, είναι σαφές ότι τα υπό αναφορά ευρετήρια που αποτελούν τη «*λίστα περιεχομένου εκάστου τόμου*» δεν είναι συναφή με τα επίδικα ζητήματα και, εν πάση περιπτώσει, δεν αποτέλεσαν επ' ουδενί έρεισμα για τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

Ενόψει των πιο πάνω, το αίτημα του αιτητή ως προς το (α) πιο πάνω δεν μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται.

Προχωρώ στην εξέταση του δια του (γ) του περιεχόμενου στο Παράρτημα Α της αίτησης καταλόγου εγγράφων προβαλλόμενου αιτήματος, σύμφωνα με το οποίο ο αιτητής ζητεί όπως του δοθεί πρόσβαση στις **απαντήσεις βιομηχάνων γάλακτος στο ερωτηματολόγιο της Επιτροπής**, οι οποίες επίσης περιέχονται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε στο Δικαστήριο κατά την ακρόαση της αίτησης και σημειώθηκε ως Τεκμήριο 1.

Πρόκειται για τις δοθείσες απαντήσεις γαλακτοβιομηχανιών σε ερωτηματολόγιο της Επιτροπής ημερομηνίας 20.7.2012, αναφορικά με την τιμή πώλησης φρέσκου αγελαδινού γάλακτος από τον αιτητή, Παγκύπριο Οργανισμό Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ), τα σχετικά συμβόλαια που είχαν υπογραφεί μεταξύ ΠΟΑ και έκαστης γαλακτοβιομηχανίας, την αλλαγή της τιμής φρέσκου αγελαδινού γάλακτος και τον καθορισμό και τις αυξήσεις της τιμής πώλησης γάλακτος, τις χρεώσεις για μεταφορικά και διενέργεια αναλύσεως, το πιθανό κόστος από την παραγωγή φρέσκου αγελαδινού γάλακτος, τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γαλακτοβιομηχανίες από πρακτικές του ΠΟΑ και τη λειτουργία ατομικών ποσοστόσεων του ΠΟΑ.

Όπως προκύπτει από το σχετικό διοικητικό φάκελο, στις δοθείσες απαντήσεις έκαστης γαλακτοβιομηχανίας έχει περιληφθεί και σχετική δήλωση τήρησης εμπιστευτικότητας στις εν λόγω απαντήσεις. Εν πάση όμως περιπτώσει, υπενθυμίζεται εν προκειμένω και η δυνατότητα της ίδιας της Επιτροπής να εκτιμά αυτεπαγγέλτως και να αποφασίζει την μη κοινοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών, ακόμα και αν οι συντάκτες και/ή οι αποστολείς τέτοιων πληροφοριών δεν ζήτησαν την τήρηση εμπιστευτικότητας και/ή απορρήτου, εφόσον υπάρχει κίνδυνος να δημοσιοποιηθούν εμπιστευτικές πληροφορίες και/ή τα επαγγελματικά απόρρητα ορισμένων τρίτων που εμπλέκονται στη διαδικασία, σε περίπτωση που επιτραπεί πλήρης πρόσβαση στις απαντήσεις (βλ. **Tetra Laval BV, ανωτέρω**).

Εξετάζοντας το περιεχόμενο και τη φύση των πληροφοριών και/ή στοιχείων που δόθηκαν ως απάντηση στο υπό αναφορά ερωτηματολόγιο και αντλώντας καθοδήγηση από τις προαναφερθείσες πρόνοιες της Ανακοίνωσης της Επιτροπής και δη τις παραγράφους 18 και 19 αυτής, δεν μπορώ παρά να καταλήξω ότι οι πληροφορίες αυτές συνιστούν πληροφορίες που εμπίπτουν εντός της έννοιας του επιχειρηματικού απορρήτου ή, εν πάση περιπτώσει, λόγω ακριβώς του περιεχομένου τους, μπορούν να χαρακτηριστούν ως εμπιστευτικές και, άρα, μη προσπελάσιμες (βλ. (βλ. **Υπόθεση T-353/94, Postbank, ανωτέρω** και **Υπόθεση C-145/83, Adams, ανωτέρω**): πρόκειται είτε για οικονομικές πληροφορίες, είτε για πληροφορίες που αφορούν στο κόστος, όπως λ.χ. μεθόδους κοστολόγησης, στις τιμές, στις πωλήσεις, σε παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, σε ονόματα διανομέων και τρίτων εμπλεκομένων, ακόμα και πληροφορίες αναφορικά με προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γαλακτοβιομηχανίες στη συνεργασία τους με τον ΠΟΑ (βλ. και προεκτεθείσα νομολογία **AKZO, ανωτέρω** και **SEP, ανωτέρω** αναφορικά με την υπό του ΔΕΕ αναγνωρισθείσα γενική αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων, αλλά και το περιεχόμενο της έννοιας του επιχειρηματικού απορρήτου, **Bank Austria Creditanstalt, ανωτέρω** και **Postbank NV, ανωτέρω**, στην εμβέλεια του οποίου εμπίπτουν και πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που παρέχουν φυσικά πρόσωπα, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι, ως εκ της φύσεώς τους, εμπιστευτικές (**Adams, ανωτέρω**, καθώς και τις προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα στην **AKZO, ανωτέρω**)).

Ταυτόχρονα, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της σχέσης που έχουν οι εν λόγω γαλακτοβιομηχανίες με τον ΠΟΑ, αλλά και τη θέση του τελευταίου στη σχετική αγορά, δεν μπορεί παρά να ληφθεί σοβαρά υπόψη και το ενδεχόμενο πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντά των γαλακτοβιομηχανιών από τυχόν κοινολόγηση και/ή αποκάλυψη όχι μόνο της ταυτότητάς τους, αλλά και των προαναφερθέντων στοιχείων και/ή της πληροφόρησης που δόθηκαν στην Επιτροπή. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, πέραν της προστασίας του

επιχειρηματικού απόρρητου που παρέχεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003, σύμφωνα με τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έννοια του επιχειρηματικού απορρήτου συνίσταται σε πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων, όχι μόνο η κοινολόγηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του εν λόγω υποκειμένου (βλ. **Bank Austria Creditanstalt AG, ανωτέρω** και **Postbank NV, ανωτέρω**). Περαιτέρω, σύμφωνα πάντα με τη σχετική επί του θέματος νομολογία, τρίτες επιχειρήσεις που προσκομίζουν στην Επιτροπή έγγραφα που θεωρούν ότι η προσκόμισή τους μπορεί να προκαλέσει αντίποινα σε βάρος τους, δικαιούνται να αναμένουν ότι θα ληφθεί υπόψη του αίτημά τους περί τήρησης του απορρήτου (βλ. **Endemol Entertainment Holding BV, ανωτέρω** και **Tetra Laval BV, ανωτέρω**). Στην **BPB Industries plc και British Gypsum Ltd κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Υπόθεση C-310/93 P, Συλλογή της Νομολογίας 1995 I-00865**, λέχθηκαν τα εξής χαρακτηριστικά επί του θέματος:

«Τέλος, όσον αφορά την αλληλογραφία με τρίτες επιχειρήσεις και την απάντηση σε αίτηση παροχής πληροφοριών, πρέπει να σημειωθεί ότι μια επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά έχει τη δυνατότητα να λάβει ανταποδοτικά μέτρα κατ' ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, προμηθευτών ή πελατών που συνεργάστηκαν στην έρευνα της Επιτροπής. Επομένως, υπό τις συνθήκες αυτές, οι τρίτες επιχειρήσεις που παραδίδουν στην Επιτροπή, στο πλαίσιο ερευνών που διεξάγει αυτή, έγγραφα για τα οποία φρονούν ότι η παράδοση τους θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή για αντίποινα εις βάρος τους δεν μπορούν να το πράξουν παρά μόνο γνωρίζοντας ότι θα ληφθεί υπόψη το αίτημά τους για τήρηση της εμπιστευτικότητας.»

Επιπρόσθετα, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα και με την παράγραφο 19 της Ανακοίνωσης, στην κατηγορία «λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες» περιλαμβάνονται και «πληροφορίες, πέραν

των επαγγελματικών μυστικών, οι οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως εμπιστευτικές ενόσω η αποκάλυψή τους θα μπορούσε να βλάψει ουσιωδώς ένα πρόσωπο ή επιχείρηση. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, τούτο μπορεί να ισχύει για πληροφορίες που παρέχονται από τρίτα μέρη για επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να ασκήσουν πολύ μεγάλη οικονομική ή εμπορική πίεση στους ανταγωνιστές τους ή στους εμπορικούς εταίρους, πελάτες ή προμηθευτές τους. Το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν αναγνωρίσει ότι είναι σύνηθες η απόρριψη της αποκάλυψης σε τέτοιες επιχειρήσεις ορισμένων επιστολών που λαμβάνονται από πελάτες τους, δεδομένου ότι η αποκάλυψη αυτή θα μπορούσε εύκολα να εκθέσει τους αποστολείς των επιστολών στον κίνδυνο αντιποίνων. Ως εκ τούτου, η έννοια των λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πληροφορίες που θα επέτρεπαν στα μέρη να αναγνωρίσουν τους καταγγέλλοντες ή άλλους τρίτους που προβάλλουν εύλογη επιθυμία να παραμείνουν ανώνυμοι.».

Άμεσα σχετική επί του θέματος είναι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Endemol Entertainment, ανωτέρω**, αλλά και η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στις **Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-10/92, T-11/92, T-12/92 και T-15/92, Cimenteries CBR SA, Blue Circle Industries plc, Syndicat Nationale des Fabricants de Ciments et de Chaux και Fédération de l'Industrie Cimentière asbl κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή της Νομολογίας 1992 II-02667**, όπου λέχθηκαν τα εξής:

«Η Επιτροπή θεωρεί ως εμπιστευτικά και στα οποία, επομένως, συγκεκριμένη επιχείρηση δεν είναι δυνατόν να έχει πρόσβαση τα ακόλουθα έγγραφα: τα έγγραφα ή τα μέρη των εγγράφων που περιέχουν επαγγελματικά απόρρητα άλλων επιχειρήσεων· τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής όπως σημειώματα, σχέδια ή άλλα έγγραφα εργασίας· όλες τις λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες, όπως αυτές που επιτρέπουν την αναγνώριση των καταγγελλόντων

που δεν επιθυμούν να αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους καθώς και τις πληροφορίες που ανακοινώνονται στην Επιτροπή με την επιφύλαξη της τηρήσεως του εμπιστευτικού τους χαρακτήρα».

Στη βάση των πιο πάνω, κρίνω ότι ορθώς δεν δόθηκε πρόσβαση στις απαντήσεις του προαναφερθέντος ερωτηματολογίου, εφόσον προκύπτει ότι πράγματι υπήρχε ανάγκη προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών που δόθηκαν προς την Επιτροπή από τις γαλακτοβιομηχανίες.

Ταυτόχρονα, θεωρώ ότι με τη μη πρόσβαση στα συγκεκριμένα στοιχεία, δεν επηρεάζεται δυσμενώς το δικαίωμα άμυνας του αιτητή. Σύμφωνα με το ενώπιον μου σημείωμα της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 25.11.2013, παρατηρώ ότι πράγματι αποκαλύφθηκε στον αιτητή το σύνολο των στοιχείων που οδήγησαν στη διαπίστωση των συμπερασμάτων της Επιτροπής περί παράβασης των προαναφερθέντων άρθρων του Νόμου, σύμφωνα με την έκθεση αιτιάσεων, στο βαθμό που δεν ετίθεντο σε κίνδυνο τα συμφέροντα εκάστης εταιρείας, τηρουμένης της αρχής της σκοπιμότητας και αναλογικότητας. Αυτό εξάλλου επισημαίνεται και στην απόφαση της καθ' ης η αίτηση (βλ. σελ. 35), όπου ρητά αναφέρεται ότι τόσο στην έκθεση αιτιάσεων όσο και στο υπηρεσιακό σημείωμα (παραρτήματα 11 και 5 της ένστασης της Δημοκρατίας), τα οποία βεβαίως ήταν ενώπιον του αιτητή, παρατέθηκαν όλα τα στοιχεία και/ή πληροφορίες που λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή, πλην των προαναφερθεισών εμπιστευτικών, για σκοπούς προστασίας των συμφερόντων των τρίτων που είχαν παράσχει την σχετική πληροφόρηση. Σχετικό επί του θέματος είναι το παράρτημα 26 της ένστασης, όπου στο πρακτικό της συνεδρίας της Επιτροπής ημερομηνίας 2.4.2014, γίνεται αναφορά στα έγγραφα που επιθεωρήθηκαν και σε ποια στοιχεία και/ή πληροφορίες δόθηκε πρόσβαση. Επιπρόσθετα, από μελέτη της επίδικης απόφασης της Επιτροπής, προκύπτει ότι, προκειμένου η καθ' ης η αίτηση να διαμορφώσει τα συμπεράσματά της, όπως λχ στην

κατάληξή της περί της υπό του αιτητή παραβίασης του άρθρου 3(1)(β) του Νόμου αναφορικά με την εφαρμογή του μέτρου Ομαλής Παραγωγής Γάλακτος (ΟΠΓ), στηρίχθηκε και στις απαντήσεις του ιδίου του αιτητή στα ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 3.9.2012 και 14.12.2012 (βλ. ενδεικτικά σελ. 116, 118, 131 και 139 της απόφασης), ενώ λήφθηκε υπόψη και η πληροφόρηση από τις απαντήσεις που περιέχονται σε ερωτηματολόγιο της καθ' ης η αίτηση προς τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (ΟΚΓΒ), ημερομηνίας 2.8.2012 (βλ. σελ. 117, 130 και 153 της απόφασης). Κρίνω δε εύλογα τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2.3.10.25 της αγόρευσης των καθ' ων περί μη δυνατότητας απόκρυψης μόνο των στοιχείων της ταυτότητας των γαλακτοβιομηχανών, αλλά και του περιεχομένου των απαντήσεων τους, εφόσον από το τελευταίο, σε περίπτωση που παρεχόταν πρόσβαση σε αυτό, δεδομένης της σχέσης των γαλακτοβιομηχανιών με τον αιτητή και του περιορισμένου αριθμού τους, θα μπορούσε να καταστεί εφικτή και η αποκάλυψη της ταυτότητάς τους. Συνακόλουθα, δεν θεωρώ ότι συντρέχει εν προκειμένω ζήτημα παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, ως ο ισχυρισμός του αιτητή.

Συνεπώς, λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, κρίνω ότι δεν έχει παραβιαστεί το δικαίωμα άμυνας του αιτητή και ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός δεν στοχοθετείται επαρκώς.

Στη βάση των πιο πάνω, καταλήγω λοιπόν ότι το αίτημα του αιτητή ως προς το (γ) ανωτέρω, δεν μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται.

Προχωρώ στην εξέταση του περιεχομένου ως **(δ)** στον κατάλογο εγγράφων αιτητικού, δια του οποίου ο αιτητής ζητεί να έχει πρόσβαση στις **απαντήσεις του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (ΟΚΓΒ)**. Τα συγκεκριμένα έγγραφα βρίσκονται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε και σημειώθηκε ως Τεκμήριο 2.

Σημειώνεται εξ' αρχής ότι, σύμφωνα με το κείμενο της επίδικης απόφασης της καθ' ης η αίτηση, φαίνεται ότι για τη διαμόρφωση των συμπερασμάτων και της κατάληξης της Επιτροπής λήφθηκαν υπόψη οι απαντήσεις του ΟΚΓΒ ημερομηνίας 2.8.2012, οι οποίες εδόθησαν στην καθ' ης η αίτηση εις απάντηση των ερωτήσεων που εστάλησαν δια σχετικής επιστολής της Επιτροπής, ημερομηνίας 18.7.2012. Παραπέμπω χαρακτηριστικά στις σελίδες 89 και 91της απόφασης από τις οποίες προκύπτει ότι πράγματι λήφθηκαν υπόψη από την καθ' ης η αίτηση οι εν λόγω απαντήσεις. Αντίθετα, στα λοιπά έγγραφα που βρίσκονται στον συγκεκριμένο διοικητικό φάκελο, περιλαμβανομένων και των απαντήσεων του ΟΚΓΒ προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 7.8.2012, οι οποίες είχαν αποκρυφτεί ως εμπιστευτικές, δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στην απόφαση και δεν φαίνεται να λήφθηκαν υπόψη από την καθ' ης η αίτηση κατά τη διαμόρφωση των συμπερασμάτων της. Στα εν λόγω έγγραφα περιλαμβάνονται επίσης εμπιστευτικό σημείωμα του Διευθυντή του ΟΚΓΒ προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 12.8.2010 με τίτλο «*Κόστος Επεξεργασίας Αγελαδινού Γάλακτος και Καθορισμός της Λιανικής Πώλησης του Παστεριωμένου Γάλακτος από τις Βιομηχανίες Παστερίωσης*», ενημερωτικό σημείωμα του Διευθυντή του ΟΚΓΒ προς τον Υπουργό Γεωργίας, ημερομηνίας 17.9.2010, καθώς και άλλα έγγραφα, τα οποία δεν φαίνεται να σχετίζονται με τη λήψη της επίδικης απόφασης. Συνεπώς, δεδομένης της μη σχετικότητας των εν λόγω εγγράφων με τα επίδικα θέματα και δη με τους πραγματικούς και νομικούς λόγους που οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, η μη παροχή πρόσβασης σε αυτά δεν βλέπω πως μπορεί να επηρεάσει το δικαίωμα άμυνας του αιτητή (βλ. νομολογία πιο πάνω, αναφορικά με τη σχετικότητα των αιτούμενων προς αποκάλυψη/επιθεώρηση εγγράφων).

Περαιτέρω, και ειδικότερα ως προς τις απαντήσεις ημερομηνίας 2.8.2012, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή, αυτές περιέχονται στον διοικητικό φάκελο τόσο σε μη εμπιστευτική μορφή, στη μορφή δηλαδή που τα σχετικά έγγραφα ήσαν προσβάσιμα στον

αιτητή, όπου και φαίνονται ποια στοιχεία είχαν αποκρυφτεί (όλες οι σχετικές αποκρύψεις περιέχονται και ξεχωριστά στο φάκελο), αλλά και σε εμπιστευτική μορφή, στην οποία δεν δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή, όπου και εκτίθενται τα έγγραφα με τις απαντήσεις που εδόθησαν, χωρίς οποιαδήποτε απόκρυψη.

Είναι σαφές ότι για το συγκεκριμένο έγγραφο, όπου περιέχονται οι απαντήσεις ημερομηνίας 2.8.2012, δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή στην μη εμπιστευτική του μορφή. Επ' αυτού, όπως αναφέρεται στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει την ένσταση της Δημοκρατίας, ο αιτητής *«είχε την ευχέρεια να επιθεωρήσει συγκεκριμένες σελίδες των εν λόγω εμπιστευτικών εγγράφων σε μη εμπιστευτική μορφή, καθώς η χρησιμοποίησή τους ήταν απαραίτητη για να καταλήξει η Επιτροπή στα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα της και η αποκάλυψη τους δεν έβλαπτε ουσιωδώς το τρίτο μέρος»*. Εξετάζοντας τις σχετικές αποκρύψεις στις απαντήσεις του ΟΚΓΒ, διαπιστώνω ότι αυτές έγκεινται σε αριθμούς σχετικά με (α) τις ποσότητες γάλακτος σε λίτρα (συνολικές και ποσότητες ΠΟΑ) που διακινήθηκαν ετησίως από το 2009 μέχρι τον Μάιο του 2012, (β) τις εθνικές ποσοτώσεις που καθορίστηκαν στην Κύπρο από το 2008/2009 μέχρι το 2015 σε τόνους, (γ) τις ποσοτώσεις «παραδόσεις» και τις ποσοτώσεις «απ' ευθείας πωλήσεις» (σε λίτρα) για τα έτη 2004/2005 μέχρι 2011/2012, (δ) τις τιμές (ανά σεντ/λίτρο) παραγωγού αγελαδινού γάλακτος, σε σύγκριση με αυτές του ΠΟΑ, από τον 4/2010 μέχρι τον 3/2012 και (ε) τις τιμές, ως αυτές αποτυπώνονται σε σχετικό γράφημα, παραγωγού στην Κύπρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο από 1/2003 μέχρι 2/2012.

Υπό το φως των προεκτεθεισών κατευθυντήριων αναφορικά με την πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου και τις επιτρεπόμενες εξαιρέσεις (βλ. (γ) ανωτέρω), κρίνω ότι η απόφαση να μη δοθεί πρόσβαση στον αιτητή στις συγκεκριμένες πληροφορίες και/ή στοιχεία ήταν εύλογη και, εν πάση περιπτώσει, καλύπτεται από τις περιπτώσεις εξαίρεσης παροχής πρόσβασης στο

σύνολο των στοιχείων του φακέλου, λόγω του ότι πρόκειται για στοιχεία που εμπίπτουν εντός της έννοιας του επαγγελματικού απορρήτου ή/και των εμπιστευτικών πληροφοριών, το περιεχόμενο της οποίας έχει ήδη εκτεθεί πιο πάνω. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 18 της Ανακοίνωσης, απ' όπου βεβαίως και μπορεί να αντληθεί πολύτιμη καθοδήγηση, στις πληροφορίες που είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ως επαγγελματικά μυστικά, περιλαμβάνονται *«τεχνικές και/ή οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την τεχνογνωσία μας επιχείρησης, οι μέθοδοι κοστολόγησης, τα μυστικά και οι μέθοδοι παραγωγής, οι πηγές εφοδιασμού, οι παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, τα μερίδια αγοράς, οι πίνακες πελατών και διανομών, τα σχέδια διαχείρισης της αγοράς, η διάρθρωση του κόστους και των τιμών και η στρατηγική πωλήσεων»*. Σαφώς και τα στοιχεία που εν προκειμένω αποκρύφθηκαν από τον αιτητή εμπίπτουν στην εμβέλεια του επιχειρηματικού απορρήτου, ως αυτό καθορίζεται αμέσως πιο πάνω.

Ταυτόχρονα, θεωρώ ότι ούτε και το δικαίωμα άμυνας του αιτητή τίθεται εν κινδύνω και/ή παραβιάζεται με τη μη πρόσβαση στο πιο πάνω εμπιστευτικό κείμενο, εφόσον, ως έχει ήδη λεχθεί, το κείμενο με τις απαντήσεις του ΟΚΓΒ σε μη εμπιστευτική μορφή είχε τεθεί στη διάθεση του αιτητή και από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων, προκύπτει ξεκάθαρα ότι η μόνη διαφοροποίηση μεταξύ των δυο κειμένων έγκειται στην απόκρυψη συγκεκριμένων αριθμών σε σχέση με τα ζητήματα που έχουν αναφερθεί πιο πάνω. Εξετάζοντας δε το κείμενο στο οποίο δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή, ήτοι στη μη εμπιστευτική του μορφή, διαπιστώνω ότι προκύπτει και/ή στοιχειοθετείται επαρκώς, από τα εκεί παρατιθέμενα γεγονότα και από σκεπτικό της Επιτροπής, το έρεισμα των συμπερασμάτων της καθ' ης η αίτηση και οι λόγοι που οδήγησαν στα συμπεράσματα αυτά, ούτως ώστε να προκύπτει ότι ο αιτητής είχε γνώση τουλάχιστον του βασικού και/ή ουσιώδους μέρους των εν λόγω στοιχείων, τα οποία λήφθηκαν υπόψη στη λήψη της επίδικης απόφασης (βλ. σχετικά και τις προεκτεθείσες

προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα στην **Varec SA, ανωτέρω** και δη τη σκέψη 37) και, συνακόλουθα, να διασφαλίζεται το δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη.

Θα πρέπει περαιτέρω να επισημανθεί ότι τα ως αμέσως πιο πάνω λεχθέντα, αναφορικά με το εύρος και την εφαρμογή του επιχειρηματικού απορρήτου και της αρχής της εμπιστευτικότητας, ως εξαιρέσεις από την αρχή του δικαιώματος πρόσβασης στο σύνολο του φακέλου της Επιτροπής, τυγχάνουν εφαρμογής και αναφορικά με άλλα έγγραφα που βρίσκονται στον συγκεκριμένο διοικητικό φάκελο, για τα οποία, ακριβώς λόγω της φύσης τους, η Επιτροπή δεν επέτρεψε την πρόσβαση στον αιτητή, και τα οποία έχουν αναφερθεί πιο πάνω, όπως είναι οι απαντήσεις του ΟΚΓΒ προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 7.8.2012, οι οποίες είχαν αποκρυφτεί ως εμπιστευτικές, το εμπιστευτικό σημείωμα του Διευθυντή του ΟΚΓΒ προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερομηνίας 12.8.2010 και το ενημερωτικό σημείωμα του Διευθυντή του ΟΚΓΒ προς τον Υπουργό Γεωργίας, ημερομηνίας 17.9.2010. Ωστόσο, ως έχει ήδη λεχθεί, τα έγγραφα αυτά δεν είναι σχετικά με την διαμόρφωση των συμπερασμάτων και την τελική κατάληξη της Επιτροπής.

Κρίνω επιπρόσθετα κρίσιμο στο σημείο αυτό να υπενθυμίσω την, σύμφωνα με την προεκτεθείσα νομολογία, υποχρέωση προστασίας των τρίτων που παρέχουν πληροφόρηση στην αρμόδια αρχή και/ή στοιχεία εμπιστευτικής φύσης, ιδίως δε πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την αναγνώριση των κατεγγελλόντων που δεν επιθυμούν να αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους, καθώς και πληροφορίες που ανακοινώνονται στην Επιτροπή με την επιφύλαξη της τηρήσεως του εμπιστευτικού τους χαρακτήρα (βλ. ενδεικτικά **Endemol Entertainment, ανωτέρω**).

Υπενθυμίζεται, τέλος, και η δυνατότητα της ίδιας της Επιτροπής να εκτιμά αυτεπαγγέλτως αν υπάρχει κίνδυνος να δημοσιοποιηθούν τα επαγγελματικά απόρρητα ορισμένων τρίτων που εμπλέκονται στη διαδικασία, ή άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών, σε περίπτωση που

επιτραπεί πλήρης πρόσβαση στις απαντήσεις των εν λόγω τρίτων, και να αποφασίζει την μη κοινοποίηση τέτοιων πληροφοριών, ακόμα και αν οι συντάκτες και/ή οι αποστολείς τέτοιων πληροφοριών δεν ζήτησαν την τήρηση απορρήτου (βλ. **T-5/02 Tetra Laval BV, ανωτέρω**).

Ενόψει όλων των πιο πάνω, κρίνω ότι ούτε το δια του αιτητικού (δ) προβαλλόμενο αίτημα πρόσβασης μπορεί να επιτύχει και, συνεπώς, απορρίπτεται.

Προχωρώ τώρα στην εξέταση του (ε) του Παραρτήματος Α της αίτησης, με το οποίο ο αιτητής ζητεί να έχει πρόσβαση στην «**απάντηση του ΟΚΓΒ σε ερώτημα της ΕΠΑ, ως αυτό τέθηκε με επιστολή της ΕΠΑ ημερομηνίας 13.5.2013**» (και όχι 29.11.2012 ως αναφέρεται στον σχετικό κατάλογο του Παραρτήματος Α, αφού, κατά την ακρόαση της αίτησης, η κα Κύζη ζήτησε την άδεια του Δικαστηρίου να προβεί στη σχετική διόρθωση και άδεια δόθηκε). Η απάντηση του ΟΚΓΒ, ημερομηνίας 5.7.2013, ως και η εν λόγω επιστολή της καθ' ης η αίτηση βρίσκονται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε ως Τεκμήριο 3.

Εξετάζοντας την υπό αναφορά απάντηση, παρατηρώ ότι πρόκειται για καταστάσεις μέσης ημερήσιας παραγωγής ανά αγελάδα αγελαδοτροφικών μονάδων αγοραστή ΠΟΑ Λτδ για τα γαλακτομικά έτη 2009-2010, 2010-2011, και 2011-2012. Σε αυτές τις καταστάσεις, οι οποίες φέρουν την ένδειξη «**ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ**», αναφέρονται τα ονόματα διαφόρων παραγωγών και συγκεκριμένοι αριθμοί, δηλαδή, για κάθε παραγωγό, ο συσσωρευμένος αριθμός αρμεγόμενων αγελάδων, ο συσσωρευμένος συνολικός αριθμός αγελάδων, η συνολική παραγωγή γάλακτος ανά έτος (σε λίτρα), η μέση ημερήσια παραγωγή αρμεγόμενων αγελάδων (σε λίτρα) και η μέση ημερήσια παραγωγή του συνόλου των αγελάδων (σε λίτρα). Επισημαίνεται ότι ο ίδιος ο ΟΚΓΒ με την εν λόγω επιστολή του δήλωσε ότι τα συγκεκριμένα στοιχεία είναι εμπιστευτικής φύσης και ζήτησε όπως αυτά μην δημοσιευθούν ούτε και να δοθούν πληροφορίες ονομαστικά. Αυτό, εξάλλου, σημείωσε και η καθ' ης η αίτηση στη

συνεδρία της ημερομηνίας 2.4.2014, όπου ρητά αναφέρει ότι έλαβε υπόψη της και τις σχετικές δηλώσεις εμπιστευτικότητας των συντακτών των εγγράφων.

Εξετάζοντας το περιεχόμενο των προαναφερθεισών καταστάσεων και υπό το φως των προεκτεθεισών κατευθυντηρίων αναφορικά με τον καθορισμό και/ή χαρακτηρισμό συγκεκριμένων έγγραφων και πληροφοριών ως εμπιστευτικών, αλλά και αναφορικά με την υποχρέωση προστασίας των προσώπων που παρέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες (βλ. ιδιαίτερα τα όσα λέχθηκαν κατά την εξέταση των σημείων (γ) και (δ) ανωτέρω, αλλά και το προεκτεθέν νομικό και νομολογιακό πλαίσιο αναφορικά με την εξέταση αίτησης ως η παρούσα), κρίνω ότι ορθώς δε δόθηκε πρόσβαση στο περιεχόμενο της εν λόγω απάντησης.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να παρατηρήσω ότι η καθ' ης η αίτηση ρητά εκφράζει τη θέση, με αναφορά και στη συνεδρία της ημερομηνίας 2.4.2014, ότι ο αιτητής «*κατά τη διαδικασία πρόσβασης στο διοικητικό φάκελο είχε την ευχέρεια να επιθεωρήσει συγκεκριμένες σελίδες των εν λόγω εμπιστευτικών εγγράφων σε μη εμπιστευτική μορφή, καθώς η χρησιμοποίηση τους ήταν απαραίτητη για να καταλήξει η Επιτροπή στα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματά της και η αποκάλυψή τους δεν έβλαπτε ουσιωδώς το τρίτο μέρος*» (βλ. παράγραφο 7.5 της ένορκης δήλωσης που συνοδεύει την ένσταση επί της αιτήσεως). Αυτή η θέση δεν έχω εντοπίσει να αντικρούεται μέσα από την αγόρευση της πλευράς του αιτητή. Εν πάση δεν περιπτώσει, δεν έχω πεισθεί ότι παραβλάπτεται το δικαίωμα του αιτητή σε άμυνα από τη μη πρόσβαση στην εν λόγω επιστολή/απάντηση του ΟΚΓΒ προς την καθ' ης η αίτηση.

Κατά συνέπεια, και το δια του (ε) υποβληθέν αίτημα δεν μπορεί να ευσταθεί και, συνακόλουθα, απορρίπτεται.

Σύμφωνα τώρα με το **(στ)** του περιεχόμενου στο Παράρτημα Α της αίτησης καταλόγου εγγράφων, ζητείται από τον αιτητή όπως του δοθεί πρόσβαση στην «**Απάντηση του**

Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ) σε ερώτημα της ΕΠΑ ως αυτό τέθηκε με επιστολή της ΕΠΑ, ημερ. 29.11.2012». Πρόκειται για δισέλιδη επιστολή του ΙΓΕ προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 6.12.2012, η οποία φέρει την ένδειξη «**ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ**», εις απάντηση της επιστολής της Επιτροπής, ημερομηνίας 29.11.2012 και, ως αναφέρθηκε και κατά την ακρόαση της αίτησης, περιέχεται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε και σημειώθηκε ως Τεκμήριο 3. Επ' αυτού, η πλευρά της καθ' ης η αίτηση ισχυρίζεται ότι δεν αποκρύφθηκαν τα εκεί περιεχόμενα και ότι δόθηκε δυο φορές πρόσβαση στον αιτητή αναφορικά με όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή (βλ. σελ. 36 της απόφασης).

Εξετάζοντας την υπό αναφορά επιστολή, προκύπτει ότι σε αυτήν γίνεται αναφορά στους υπολογισμούς για τα έσοδα και τις δαπάνες αγελαδοτροφικής εκμετάλλευσης για το έτος 2011, καθώς και στις πηγές πληροφόρησης αναφορικά με τα σχετικά στοιχεία, τα οποία εκτίθενται σε πίνακες, που επισυνάπτονται στην επιστολή. Τα όσα δε αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή εκτίθενται αναλυτικά στους εν λόγω πίνακες. Διαπιστώνω ότι αυτοί οι πίνακες, με τα ίδια στοιχεία, επισυνάπτονται ως παραρτήματα 3Α-3Γ στο ενημερωτικό σημείωμα της Υπηρεσίας προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 25.11.2013 (παράρτημα 5 στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση) και είχαν πράγματι κοινοποιηθεί, μαζί με την έκθεση αιτιάσεων στον αιτητή, ο οποίος είχε πρόσβαση στο σύνολο των εν λόγω στοιχείων. Ουδέν επιπρόσθετο και/ή νέο και/ή ουσιώδες στοιχείο, πέραν αυτών που αναλυτικά εκτίθενται στους προαναφερθέντες πίνακες, περιέχεται στην επιστολή/απάντηση του ΙΓΕ προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 6.12.2012, με αποτέλεσμα να μην τίθεται ζήτημα δυσμενούς επηρεασμού του δικαιώματος άμυνας του αιτητή από την μη πρόσβαση στην εν λόγω επιστολή.

Ως εκ των πιο πάνω, καταλήγω ότι και το αίτημα του αιτητή ως προς το (στ) πιο πάνω δεν μπορεί να επιτύχει και, συνακόλουθα, απορρίπτεται.

Τα ίδια εν πολλοίς ισχύουν και όσον αφορά στο **(η)** του περιεχόμενου στο Παράρτημα Α της αίτησης καταλόγου εγγράφων, σύμφωνα με το οποίο ο αιτητής ζητεί όπως του δοθεί πρόσβαση στην «**Αλληλογραφία της Επιτροπής με άλλες δημόσιες αρχές**». Πρόκειται για αλληλογραφία που περιέχεται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε ως τεκμήριο 3 και η οποία συνίσταται στην προαναφερθείσα δισέλιδη επιστολή/απάντηση του ΙΓΕ προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 6.12.2012, σε ερωτηματολόγια της Επιτροπής προς ΙΓΕ και ΟΚΓΒ με ημερομηνίες 10.5.2013 και 13.5.2013 αντίστοιχα προς συμπλήρωση, καθώς και τις απαντήσεις σε αυτά, σε αλληλογραφία με το European Competition Network (ECN) και σε αλληλογραφία της Επιτροπής με το Υπουργείο Γεωργίας (πρόκειται για επιστολή της Επιτροπής, ημερ. 31.7.2012, δια της οποίας εστάλη ερωτηματολόγιο στο εν λόγω Υπουργείο καθώς και οι απαντήσεις του Υπουργείου ημερ. 31.8.2012 στο εν λόγω ερωτηματολόγιο, αναφορικά με ωφελήματα του αιτητή ως ομάδας παραγωγών, αναφορικά με τις επιδοτήσεις των αγελαδοτρόφων και αναφορικά με τη χρήση αγελαδινού γάλακτος).

Εν πρώτοις, ως προς την επιστολή του ΙΓΕ προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 6.12.2012, ισχύουν τα όσα έχουν εκτεθεί αμέσως ανωτέρω κατά την εξέταση του (στ), τα οποία και υιοθετώ.

Περαιτέρω, σε σχέση με τα ερωτηματολόγια προς ΙΓΕ και ΟΚΓΒ που εστάλησαν με επιστολές ημερομηνίας 10.5.2013 και 13.5.2013 αντίστοιχα, εξετάζοντας το σχετικό περιεχόμενο εντός του διοικητικού φακέλου, παρατηρώ τα εξής: οι απαντήσεις του ΙΓΕ δόθηκαν σε σχετικές ερωτήσεις αναφορικά με έσοδα και δαπάνες αγελαδοτροφικής εκμετάλλευσης για τα έτη 2009 και 2010, περιλαμβανομένων και σχετικών πινάκων, όπου περιέχονται σχετικά στοιχεία, κατά τον ίδιο τρόπο που έγινε και για το έτος 2011 (βλ. (στ) ανωτέρω). Ως προς τις απαντήσεις του ΟΚΓΒ, αυτές δόθηκαν σε ερωτήσεις σχετικά με όνομα και κωδικό παραγωγού, συνολική παραγωγή νωπού αγελαδινού γάλακτος σε λίτρα ανά έτος,

τον μέσο όρο αγελάδων και την παραγωγή ανά αγελάδα, σε λίτρα, για κάθε αγελαδοτροφική μονάδα/μέλος του ΠΟΑ για τα έτη 2009, 2010, 2011 και για την περίοδο από 1.1.2012 έως 28.5.2012.

Τα όσα έχουν εκτεθεί στα σημεία (γ) και (δ) πιο πάνω αναφορικά με την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών καθώς και για την υποχρέωση προστασίας τρίτων προσώπων που παρέχουν πληροφόρηση στην Επιτροπή, ισχύουν και στην συγκεκριμένη περίπτωση αναφορικά με τις απαντήσεις που δόθηκαν στα δυο προαναφερθέντα ερωτηματολόγια από το ΙΓΕ και τον ΟΚΓΒ. Πρόκειται για πληροφορίες, το περιεχόμενο των οποίων σαφώς και εμπίπτει εντός των παραμέτρων που προσδιορίζουν την έννοια του επιχειρηματικού απορρήτου και των εμπιστευτικών πληροφοριών, σύμφωνα και με τις κατευθυντήριες της προεκτεθείσας νομολογίας και τις παραγράφους 17, 18 και 19 της Ανακοίνωσης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα και με την Ανακοίνωση της Επιτροπής (βλ. παράγραφο 15), υπενθυμίζεται ότι «*μια ιδιάζουσα περίπτωση εσωτερικών εγγράφων*», τα οποία δεν είναι προσπελάσιμα, αποτελεί η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και άλλων εθνικών δημοσίων αρχών (βλ. και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Υπόθεση T-134/94 κ.α., NMH Stahlwerke κ.α. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, II-2293, σκέψη 36** και **Υπόθεση T-65/89, NMH BPB Industries και British Gypsum, Συλλογή 1993, II-389, σκέψη 33**). Εν προκειμένω, ως τέτοια μπορεί να χαρακτηριστεί τόσο η προαναφερθείσα αλληλογραφία της καθ' ης η αίτηση με το ΙΓΕ, αλλά και η επιστολή της καθ' ης η αίτηση προς το Υπουργείο Γεωργίας, ημερομηνίας 31.7.2012, δια της οποίας εστάλη ερωτηματολόγιο στο Υπουργείο, καθώς και οι απαντήσεις του Υπουργείου επ' αυτού, ημερομηνίας 31.8.2012: πρόκειται για ερωτήματα και απαντήσεις αναφορικά με ωφελήματα του ΠΟΑ ως ομάδας παραγωγών, αναφορικά με τις επιδοτήσεις των αγελαδοτρόφων ανά γαλακτοκομικό έτος για την περίοδο

από 1.1.2009 μέχρι 28.5.2012 και αναφορικά με τη χρήση αγελαδινού γάλακτος στην τυροκομία και παστερίωση για την ίδια περίοδο. Επισημαίνεται δε ότι, σύμφωνα με την επίδικη απόφαση της Επιτροπής (βλ. σελ. 36), οι απαντήσεις στο εν λόγω ερωτηματολόγιο «δεν είχαν αποκρυφτεί κατά τις προσβάσεις του ΠΟΑ». Συνεπώς, δεν βλέπω πως επηρεάζεται εν προκειμένω το δικαίωμα άμυνας του αιτητή.

Τέλος, όσον αφορά στην αλληλογραφία της Επιτροπής με το ECN, η οποία βρίσκεται εντός του διοικητικού φακέλου που κατατέθηκε ως τεκμήριο 3, επισημαίνεται ότι αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, εξαιρείται από το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο: στο άρθρο 11 του εν λόγω Κανονισμού προβλέπεται ότι η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού θα πρέπει να αποτελούν από κοινού ένα δίκτυο δημόσιων αρχών που θα συνεργάζονται στενά με σκοπό την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας του ανταγωνισμού. Στο δε άρθρο 27(2), ρητά αναφέρεται ότι «Από το δικαίωμα πρόσβασης εξαιρούνται ιδίως η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών ή μεταξύ των τελευταίων, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που συντάσσονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 14.». Επιπρόσθετα, σύμφωνα και με την παράγραφο 15 της Ανακοίνωσης, η υπό εξέταση αλληλογραφία συνιστά «*μια ιδιαίζουσα περίπτωση εσωτερικών εγγράφων*», τα οποία δεν είναι προσπελάσιμα, εφόσον πρόκειται ουσιαστικά για αλληλογραφία μεταξύ της καθ' ης η αίτηση και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών, οι οποίες βεβαίως και συνιστούν το υπό αναφορά Ευρωπαϊκό Δίκτυο του Ανταγωνισμού (ECN).

Ενόψει των πιο πάνω λοιπόν, καταλήγω ότι ούτε το αίτημα του αιτητή αναφορικά με το (η) του Παραρτήματος της αίτησης μπορεί να επιτύχει και, συνακόλουθα, αυτό απορρίπτεται.

Προχωρώ στην εξέταση του τιθέμενου ως **(Ζ)** στο Παράρτημα Α της αίτησης αιτητικού, σύμφωνα με το οποίο ζητείται από τον αιτητή η πρόσβαση, για σκοπούς επιθεώρησης, στην **αλληλογραφία της Επιτροπής με τρίτους**. Πρόκειται ουσιαστικά για την αλληλογραφία της Επιτροπής με αγελαδοτρόφους, η οποία έγκειται στην αποστολή προς έκαστο εξ' αυτών συγκεκριμένου ερωτηματολογίου, ημερομηνίας 16.8.2012, στο οποίο περιέχονται διάφορες ερωτήσεις, αλλά και οι αντίστοιχες απαντήσεις των αγελαδοτρόφων, αναφορικά με, μεταξύ άλλων, ποσοτώσεις παραγωγικής μονάδας και αγελαδινού γάλακτος, συναλλαγές αγελαδοτρόφων με γαλακτοβιομηχανίες, τυροκόμους κ.α., καθορισμό τιμών φρέσκου αγελαδινού γάλακτος και τη συμμετοχή τους στις διαπραγματεύσεις των συμβολαίων του αιτητή με τους πελάτες του. Ως αναφέρθηκε και κατά την ακρόαση της αίτησης, η εν λόγω αλληλογραφία περιέχεται στους διοικητικούς φακέλους που κατατέθηκαν και σημειώθηκαν ως Τεκμήρια 4, 5, 6, 7 και 8.

Εξετάζοντας το περιεχόμενο και τη φύση των πληροφοριών και/ή στοιχείων που δόθηκαν ως απάντηση στο υπό αναφορά ερωτηματολόγιο και αντλώντας εκ νέου καθοδήγηση από τις προαναφερθείσες πρόνοιες της Ανακοίνωσης της Επιτροπής και δη τις παραγράφους 18 και 19 αυτής, δεν μπορώ παρά να καταλήξω ότι και οι πληροφορίες αυτές συνιστούν πληροφορίες που εμπίπτουν εντός της έννοιας του επιχειρηματικού απορρήτου και/ή, εν πάση περιπτώσει, λόγω ακριβώς του περιεχομένου τους, μπορούν να χαρακτηριστούν ως εμπιστευτικές και, άρα, μη προσπελάσιμες (βλ. (βλ. **Υπόθεση T-353/94, Postbank, ανωτέρω** και **Υπόθεση C-145/83, Adams, ανωτέρω**): πρόκειται κυρίως για οικονομικές πληροφορίες, όπως λ.χ. πληροφορίες που αφορούν στο κόστος, τις χρεώσεις και τις μεθόδους κοστολόγησης, στον καθορισμό ποσοτώσεων και επιβολή τυχόν περιορισμών (όπως λ.χ, στο ύψος της λιποπεριεκτικότητας), στις τιμές, στις πωλήσεις, σε παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, αλλά και πληροφορίες αναφορικά με ονόματα διανομένων και τρίτων εμπλεκομένων, οι οποίες δόθηκαν από τους αγελαδοτρόφους προς την Επιτροπή και

σχετίζονται άμεσα με τον ΠΟΑ (βλ. και προεκτεθείσα νομολογία **AKZO, ανωτέρω** και **SEP, ανωτέρω** αναφορικά με την υπό του ΔΕΕ αναγνωρισθείσα γενική αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων, αλλά και το περιεχόμενο της έννοιας του επιχειρηματικού απορρήτου, **Bank Austria Creditanstalt, ανωτέρω** και **Postbank NV, ανωτέρω** στην εμπέλεια του οποίου εμπίπτουν και πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που παρέχονται από φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι, ως εκ της φύσεώς τους, εμπιστευτικές (βλ. **Adams, ανωτέρω**, καθώς και τις προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα στην **AKZO, ανωτέρω**)).

Ταυτόχρονα, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της σχέσης που έχουν οι αγελαδοτρόφοι με τον ΠΟΑ και της θέσης αμφοτέρων στο ευρύτερο πλαίσιο του ανταγωνισμού και της σχετικής αγοράς, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται, περιλαμβανομένης και τυχόν άσκησης οικονομικής και/ή εμπορικής πίεσης, δεν μπορεί παρά να ληφθεί σοβαρά υπόψη και το ενδεχόμενο πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντά τους από τυχόν κοινολόγηση και/ή αποκάλυψη όχι μόνο της ταυτότητάς τους, αλλά και των προαναφερθέντων στοιχείων και/ή της πληροφόρησης που δόθηκαν στην Επιτροπή. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, πέραν της προστασίας του επιχειρηματικού απόρρητου που παρέχεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003, η έννοια του επιχειρηματικού απορρήτου, σύμφωνα και με τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνίσταται σε πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων, όχι μόνο η κοινολόγηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του εν λόγω υποκειμένου (βλ. **Bank Austria Creditanstalt AG, ανωτέρω** και **Postbank NV, ανωτέρω**). Περαιτέρω, σύμφωνα πάντα με τη σχετική επί του θέματος νομολογία, τρίτες επιχειρήσεις που προσκομίζουν στην Επιτροπή έγγραφα που θεωρούν ότι η προσκόμισή τους μπορεί να προκαλέσει αντίποινα σε βάρους τους, δικαιούνται να αναμένουν ότι θα ληφθεί υπόψη του αίτημά τους περί τήρησης του απορρήτου (βλ. **Endemol Entertainment Holding BV,**

ανωτέρω και **Tetra Laval BV, ανωτέρω** και **BPB Industries plc, ανωτέρω**). Αυτό, σε πλήρη συμβατότητα με το περιεχόμενο της Ανακοίνωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 19 της οποίας, στην κατηγορία «λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες» περιλαμβάνονται και «πληροφορίες, πέραν των επαγγελματικών μυστικών, οι οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως εμπιστευτικές ενόσω η αποκάλυψή τους θα μπορούσε να βλάψει ουσιωδώς ένα πρόσωπο ή επιχείρηση. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, τούτο μπορεί να ισχύει για πληροφορίες που παρέχονται από τρίτα μέρη για επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να ασκήσουν πολύ μεγάλη οικονομική ή εμπορική πίεση στους ανταγωνιστές τους ή στους εμπορικούς εταίρους, πελάτες ή προμηθευτές τους. Το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν αναγνωρίσει ότι είναι σύνηθες η απόρριψη της αποκάλυψης σε τέτοιες επιχειρήσεις ορισμένων επιστολών που λαμβάνονται από πελάτες τους, δεδομένου ότι η αποκάλυψη αυτή θα μπορούσε εύκολα να εκθέσει τους αποστολείς των επιστολών στον κίνδυνο αντιποίνων. Ως εκ τούτου, η έννοια των λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πληροφορίες που θα επέτρεπαν στα μέρη να αναγνωρίσουν τους καταγγέλλοντες ή άλλους τρίτους που προβάλλουν εύλογη επιθυμία να παραμείνουν ανώνυμοι.».

Άμεσα σχετική επί του θέματος είναι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Endemol Entertainment, ανωτέρω**, αλλά και η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Cimenteries CBR SA κα, ανωτέρω**.

Στη βάση των πιο πάνω, κρίνω ότι ορθώς δεν δόθηκε πρόσβαση τις απαντήσεις του προαναφερθέντος ερωτηματολογίου, εφόσον προκύπτει ότι πράγματι υπήρχε ανάγκη προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών που δόθηκαν προς την Επιτροπή από τους αγελαδοτρόφους.

Ταυτόχρονα, δεν θεωρώ ότι με την πρόσβαση στα συγκεκριμένα στοιχεία, επηρεάζεται δυσμενώς το δικαίωμα άμυνας του αιτητή. Και τούτο διότι, από την μελέτη της επίδικης

απόφασης της Επιτροπής, αλλά και του προηγθέντος σημειώματος της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 25.11.2013, προκύπτει ότι οι εν λόγω απαντήσεις των αγελαδοτρόφων δεν ήταν κρίσιμες και/ή δεν διαδραμάτισαν ουσιώδη ρόλο στη στοιχειοθέτηση των διαπιστωθεισών παραβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, δεν αποτέλεσαν αυτές τη βάση επί της οποίας η καθ' ης η αίτηση στηρίχθηκε προκειμένου να λάβει την επίδικη απόφαση. Συνεπώς, οι υπό αναφορά απαντήσεις δεν ήταν απαραίτητες για την άμυνα του ΠΟΑ, ως οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της πλευράς του αιτητή. Επί τούτου, είναι ενδεικτικό ότι τόσο στο σημείωμα της Υπηρεσίας, όσο και στην επίδικη απόφαση ρητά αναφέρεται ότι οι εν λόγω απαντήσεις των αγελαδοτρόφων στο ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 16.8.2012, ήταν ενισχυτικές των ήδη διαμορφωθεισών διαπιστώσεων και/ή των συμπερασμάτων της Επιτροπής και δεν στηρίχθηκε σε αυτά η καθ' ης η αίτηση για τη στοιχειοθέτηση των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν (βλ. χαρακτηριστικά σελίδες 105 και 106 απόφασης, αλλά και σελ. 54 του σημειώματος της Υπηρεσίας όπου αναφέρεται αυτολεξεί ότι «*Ενισχυτικό των εν λόγω διαπιστώσεων* [ήτοι αυτών που αναφέρονται στην παρ. 102, σελ. 53 του σημειώματος] αποτελούν οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους αγελαδοτρόφους μέλη του ΠΟΑ» στο ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 16.8.2012.). Παρατηρώ δε ότι, όσον αφορά στο κείμενο της απόφασης, αυτή είναι και η μόνη αναφορά της Επιτροπής που γίνεται στις εν λόγω απαντήσεις των αγελαδοτρόφων. Αυτά βεβαίως ισχύουν και αναφορικά με τα δυο κυκλικά διαγράμματα που είχαν διαμορφωθεί στο πλαίσιο της εξέτασης της παράβασης του άρθρου 3(1)(β) του Νόμου σχετικά με τον περιορισμό της παραγωγής του ανταγωνισμού (βλ. σελ. 106 της απόφασης).

Ενώ λοιπόν, ως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 16.8.2012 ήταν ενισχυτικές της κατάληξης της Επιτροπής, προκύπτει επίσης ότι για τη στοιχειοθέτηση των διαπιστωθεισών παραβάσεων η καθ' ης η αίτηση στηρίχθηκε στις απαντήσεις του ιδίου του αιτητή και δη στους όρους των συμβάσεων του

ΠΟΑ με τους αγελαδοτρόφους, τις οποίες συμβάσεις είχε αποστείλει ο αιτητής προς την Επιτροπή. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα μέσα από την επίδικη απόφαση, ειδικά ως προς την εξέταση των παραβάσεων του άρθρου 3(1)(α) και 3(1)(β) του Νόμου αναφορικά με τον καθορισμό των τιμών και τον περιορισμό της παραγωγής του ανταγωνισμού αντίστοιχα, όπου, προς στοιχειοθέτηση των ευρημάτων και/ή διαπιστώσεων της Επιτροπής, γίνεται συχνή αναφορά στο περιεχόμενο των υπό αναφορά συμβάσεων που είχε αποστείλει ο ΠΟΑ καμία όμως στα ερωτηματολόγια των αγελαδοτρόφων (βλ. σελ. 102-110 της απόφασης, αλλά και σημείωμα της Υπηρεσίας, σελ. 52, επ).

Το ίδιο φαίνεται να ισχύει και αναφορικά με την υπό της καθ' ης η αίτηση εξέταση των λοιπών παραβάσεων, αφού από διάφορα σημεία της απόφασης προκύπτει ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε στις απαντήσεις που έδωσε ο ΠΟΑ σε ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 3.9.2012 και 14.12.2012 (βλ. ιδιαίτερα σελ. 110-120 της απόφασης).

Περαιτέρω, τόσο ως προς την διαπιστωθείσα παράβαση του άρθρου 3(1)(α) του Νόμου, αλλά και ως προς το σχετιζόμενο με την διαπιστωθείσα παράβαση του άρθρου 3(1)(β) μέτρο Ομαλής Παραγωγής Γάλακτος (ΟΠΓ), το οποίο ελήφθη δια της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΟΑ ημερομηνίας 31.1.2009, από τα ενώπιον μου στοιχεία προκύπτει ότι η καθ' ης η αίτηση έκρινε τις εν λόγω αποφάσεις και/ή πρακτικές ως εξ' αντικειμένου περιοριστικές του ανταγωνισμού, οι οποίες, ως τέτοιες, *«εμπίπτουν αυτομάτως στην απαγορευτική διάταξη του άρθρου 3(1) του Νόμου, χωρίς να είναι απαραίτητη η εξ' αποτελέσματος εξέταση της απόφασης»* (βλ. σχετικά σελ. 100 και 101 της απόφασης). Επισημαίνεται συναφώς ότι σύμφωνα με το άρθρο 3(1) του Νόμου, *«απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Δημοκρατίας, ιδίως εκείνες οι οποίες*

συνίστανται (α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής· (β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων». Συνεπώς, δεδομένων και των συμβάσεων που ο ΠΟΑ είχε αποστείλει στην Επιτροπή, δεν ήταν, ούτως ή άλλως, αναγκαία και η έξωθεν παροχή πληροφόρησης προς την Επιτροπή, εν προκειμένων από τους αγελαδοτρόφους, για την στοιχειοθέτηση των εν λόγω παραβάσεων.

Εν πάση όμως περιπτώσει, και ειδικότερα ως προς τη διαπιστωθείσα παράβαση του άρθρου 3(1)(β) αναφορικά με το μέτρο ΟΠΓ, προκύπτει ότι η Επιτροπή προχώρησε στην εξ' αποτελέσματος εξέταση της εν λόγω απόφασης του αιτητή, «*παρότι κάτι τέτοιο δεν είναι απαραίτητο σε περιπτώσεις όπου υφίσταται εξ' αντικειμένου περιορισμός του ανταγωνισμού*» (βλ. σελ. 113 της επίδικης απόφασης) και σε αυτή την περίπτωση φαίνεται ότι, για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης, έλαβε υπόψη της τα προαναφερθέντα ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 3.9.2012 και 14.12.2012, αλλά και στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας προς τον ΟΚΓΒ, ημερομηνίας 2.8.2012.

Ενόψει των πιο πάνω λοιπόν, κρίνω ότι ουδόλως έχει επηρεαστεί δυσμενώς το δικαίωμα άμυνας του αιτητή από τη μη πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα του φακέλου. Ούτε κι έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο αποδείξει ο αιτητής ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε στις απαντήσεις των αγελαδοτρόφων προς στοιχειοθέτηση των διαπιστωθεισών παραβάσεων και ότι, λόγω τούτου, κατέληξε σε συμπεράσματα που θα ήσαν διαφορετικά αν δεν ελάμβανε υπόψη της τις απαντήσεις αυτές (βλ. σχετικά την απόφαση του ΔΕΕ στην **Υπόθεση C-407/08 P Knauf Gips, ανωτέρω**).

Ενόψει των πιο πάνω λοιπόν, καταλήγω ότι ούτε το αίτημα του αιτητή αναφορικά με το (ζ) του Παραρτήματος Α της αίτησης μπορεί να επιτύχει και, συνακόλουθα, αυτό απορρίπτεται

Τέλος, με το **(κ)** του περιεχόμενου στο Παράρτημα Α της αίτησης καταλόγου εγγράφων, ζητείται η πρόσβαση σε **αντίγραφα του Σημειώματος της Υπηρεσίας ημερομηνίας 25.11.2013 και της Έκθεσης Αιτιάσεων ημερομηνίας 13.1.2014 στην «εμπιστευτική» τους μορφή**. Τα εν λόγω έγγραφα περιέχονται στον διοικητικό φάκελο που κατατέθηκε και σημειώθηκε ως Τεκμήριο 3. Συγκεκριμένα, στον εν λόγω φάκελο περιέχεται η μη εμπιστευτική μορφή της έκθεσης αιτιάσεων, η οποία είχε επιδοθεί στον αιτητή στις 13.1.2014, το πρακτικό της συνεδρίας της Επιτροπής ημερομηνίας 20.12.2013, κατά την οποία υιοθετήθηκε και εγκρίθηκε το κείμενο της έκθεσης αιτιάσεων, το οποίο φέρει την ένδειξη «*ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ*», το σημείωμα της Υπηρεσίας ημερομηνίας 25.11.2013 σε μη εμπιστευτική μορφή και το ίδιο σημείωμα στην εμπιστευτική του μορφή. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το πρακτικό της συνεδρίας της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 13.1.2014, το οποίο γνωστοποιήθηκε στην πλευρά του αιτητή, κατά τη σύνταξη της έκθεσης αιτιάσεων, υπέπεσε στην αντίληψη της Επιτροπής ότι στο κείμενο της απόφασης καταγράφονται στοιχεία εμπιστευτικής φύσης και αποφάσισε όπως απαλειφθούν τόσο από την εν λόγω έκθεση όσο και από το προαναφερθέν σημείωμα της Υπηρεσίας «*στοιχεία τα οποία αποτελούν επαγγελματικά μυστικά τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σοβαρή βλάβη την επιχείρηση*».

Εν πρώτοις, ως προς την έκθεση αιτιάσεων, αυτό που ζητείται από την πλευρά του αιτητή είναι η πρόσβαση στο προαναφερθέν πρακτικό της συνεδρίας της Επιτροπής ημερομηνίας 20.12.2013, κατά την οποία υιοθετήθηκε και εγκρίθηκε το κείμενο της έκθεσης αιτιάσεων, το οποίο φέρει την ένδειξη «*ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ*» και το οποίο ενσωματώνεται στο υπό αναφορά πρακτικό. Εξετάζοντας το εν λόγω κείμενο και αντιπαραβάλλοντας το με το αντίστοιχο κείμενο της έκθεσης αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε στον αιτητή, ήτοι στην μη εμπιστευτική του μορφή, διαπιστώνω ότι τα στοιχεία που αποκρύπτονται συνίστανται σε αριθμούς: αριθμούς αναφορικά με τα λίτρα νωπού αγελαδινού γάλακτος, το συνολικό κόστος που επωμίστηκε ο καταναλωτής, το ποσοστό που εισέπραξαν οι παραγωγοί και με το ζήτημα της

παραγωγικότητας των αγελαδοτροφικών μονάδων. Στο εμπιστευτικό κείμενο της έκθεσης αιτιάσεων, σε αντίθεση με αυτό της μη εμπιστευτικής μορφής, καταγράφονται τα σχετικά νούμερα ως προς τα πιο πάνω. Ως δε αναφέρεται στο πρακτικό της συνεδρίας της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 13.1.2014, το οποίο, επαναλαμβάνω, γνωστοποιήθηκε στην πλευρά του αιτητή δια της ενστάσεως της Δημοκρατίας, ο ΟΚΓΒ θεωρεί τα πιο πάνω στοιχεία ως εμπιστευτικά και δεν επιθυμεί τη δημοσιοποίησή τους.

Υπό το φως των προεκτεθεισών κατευθυντήριων αναφορικά με την πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου και τις επιτρεπόμενες εξαιρέσεις, κρίνω ότι η απόφαση να μη δοθεί πρόσβαση στον αιτητή στις συγκεκριμένες πληροφορίες και/ή στοιχεία ήταν εύλογη και, εν πάση περιπτώσει, καλύπτεται από τις περιπτώσεις εξαίρεσης παροχής πρόσβασης στο σύνολο των στοιχείων του φακέλου λόγω του ότι πρόκειται για στοιχεία που εμπίπτουν εντός της έννοιας του επαγγελματικού απορρήτου ή/και των εμπιστευτικών πληροφοριών, το περιεχόμενο της οποίας έχει εκτεθεί πιο πάνω. Είναι αρκετό να υπενθυμισθεί επ' αυτού ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 18 της Ανακοίνωσης, απ' όπου και μπορεί να αντληθεί πολύτιμη καθοδήγηση, στις πληροφορίες που είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ως επαγγελματικά μυστικά, περιλαμβάνονται *«τεχνικές και/ή οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την τεχνογνωσία μιας επιχείρησης, οι μέθοδοι κοστολόγησης, τα μυστικά και οι μέθοδοι παραγωγής, οι πηγές εφοδιασμού, οι παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, τα μερίδια αγοράς, οι πίνακες πελατών και διανομέων, τα σχέδια διαχείρισης της αγοράς, η διάρθρωση του κόστους και των τιμών και η στρατηγική πωλήσεων.»*.

Ταυτόχρονα, θεωρώ ότι ούτε και το δικαίωμα άμυνας του αιτητή τίθεται εν κινδύνω και/ή παραβιάζεται από τη μη πρόσβαση στο πιο πάνω εμπιστευτικό κείμενο, εφόσον, ως έχει ήδη λεχθεί, η έκθεση αιτιάσεων στη μη εμπιστευτική της μορφή, είχε τεθεί στη διάθεση του αιτητή και από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων προκύπτει ξεκάθαρα ότι η μόνη διαφοροποίηση

μεταξύ των δυο κειμένων έγκειται στην απόκρυψη συγκεκριμένων αριθμών σε σχέση με τα ζητήματα που έχουν αναφερθεί πιο πάνω. Πέραν όμως τούτου, εξετάζοντας το κείμενο της έκθεσης αιτιάσεων, στη μη εμπιστευτική του μορφή, διαπιστώνω ότι προκύπτει και/ή στοιχειοθετείται επαρκώς, από τα εκεί παρατιθέμενα γεγονότα και σκεπτικό της Επιτροπής, το έρεισμα των διαπιστώσεών της και οι λόγοι που οδήγησαν στις διαπιστώσεις αυτές, ούτως ώστε να προκύπτει ότι ο αιτητής είχε γνώση τουλάχιστον του βασικού και ουσιώδους μέρους των στοιχείων που οδήγησαν στη λήψη της επίδικης απόφασης (βλ. σχετικά και τις προεκτεθείσες προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα στην **Varec SA, ανωτέρω** και δη τη σκέψη 37) και, συνακόλουθα, να διασφαλίζεται το δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη. Επιπρόσθετα, υπενθυμίζω ότι και το πρακτικό ημερομηνίας 13.1.2014, όπου και εκτίθεται το σκεπτικό της καθ' ης η αίτηση για τις πιο πάνω αποκρύψεις, είχε τεθεί εις γνώση της πλευράς του αιτητή, αφού περιέχεται ως παράρτημα 10 στην ένσταση της Δημοκρατίας.

Τα ίδια ισχύουν εν πολλοίς και ως προς το υποστηρικτικό έγγραφο της έκθεσης αιτιάσεων, ήτοι το Σημείωμα της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 25.11.2013. Συγκρίνοντας τα δύο κείμενα του εν λόγω Σημειώματος (στην εμπιστευτική και στη μη εμπιστευτική του μορφή), διαπιστώνω ότι και σε αυτή την περίπτωση έχουν αποκρυφθεί αριθμοί: αριθμοί που σχετίζονται με τις συνολικές ποσότητες γάλακτος που διακινήθηκαν ετησίως από 1.1.2009 μέχρι 25.5.2012, με το κόστος των καταναλωτών και το ποσοστό επί συνολικού κόστους καταναλωτών σε συνάρτηση με παστεριωτές, παραγωγούς και λιανοπωλητές, καθώς και με παραγωγή γάλακτος σε σχέση με αριθμό αγελάδων. Ως αναφέρει σχετικά η καθ' ης η αίτηση στο προαναφερθέν πρακτικό ημερομηνίας 13.1.2014, κρίθηκε σκόπιμη η εν λόγω απόκρυψη καθότι «*στις συνολικές ποσότητες εμπεριέχονται οι ποσότητες γάλακτος των ανταγωνιστών του ΠΟΑ, οι οποίες είναι εμπιστευτικές και άρα επειδή το ποσοστό μεριδίου αγοράς δεν αποκρύβεται η Επιτροπή απέκρυψε τόσο τις συνολικές ποσότητες γάλακτος που διακινήθηκαν όσο και τις ποσότητες γάλακτος του ΠΟΑ*». Προκύπτει περαιτέρω από το εν

λόγω πρακτικό, ότι για το προαναφερθέν ζήτημα του κόστους των καταναλωτών και του ποσοστού επί συνολικού κόστους καταναλωτών σε συνάρτηση με παστεριωτές, παραγωγούς και λιανοπωλητές, η καθ' ης η αίτηση χρησιμοποίησε πληροφορίες και/ή στοιχεία που δόθηκαν από τον ΟΚΓΒ, ο οποίος δεν επιθυμούσε την δημοσιοποίησή τους, ως επίσης και για το ζήτημα της παραγωγικότητας των αγελαδοτροφικών μονάδων, για το οποίο οι σχετικές πληροφορίες κρίθηκαν ως εμπιστευτικές. Παραπέμπω συναφώς και στην προεκτεθείσα νομολογία αναφορικά με την υποχρέωση προστασίας τρίτων που παρέχουν πληροφόρηση στην αρμόδια αρχή και/ή στοιχεία εμπιστευτικής φύσης, η οποία εφαρμόζεται και σε αυτή την περίπτωση.

Όσα σχετικά έχουν λεχθεί αμέσως πιο πάνω αναφορικά με την έκθεση αιτιάσεων ισχύουν και εν προκειμένω ως προς το δικαίωμα άμυνας του αιτητή, το οποίο δεν θεωρώ ότι παραβιάζεται με τη μη πρόσβαση στο εμπιστευτικό κείμενο του σημειώματος της Υπηρεσίας, εφόσον, ως έχει ήδη λεχθεί, το εν λόγω σημείωμα, στη μη εμπιστευτική του μορφή, είχε τεθεί στη διάθεση του αιτητή και από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων προκύπτει ξεκάθαρα ότι η μόνη διαφοροποίηση μεταξύ των δυο κειμένων έγκειται στην απόκρυψη συγκεκριμένων αριθμών σε σχέση με τα ζητήματα που έχουν αναφερθεί πιο πάνω. Προκύπτει δε και/ή στοιχειοθετείται επαρκώς από τα εκεί παρατιθέμενα γεγονότα και από το σκεπτικό της Επιτροπής το έρεισμα των διαπιστώσεών της και οι λόγοι που οδήγησαν στις διαπιστώσεις αυτές.

Κατά συνέπεια, κρίνω ότι ούτε και το περιεχόμενο στο (κ) αιτητικό μπορεί να επιτύχει και, ως εκ τούτου, απορρίπτεται.

Καταλήγω ότι η απόφαση της Επιτροπής βασίστηκε σε στοιχεία που ήσαν γνωστά και στα οποία δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή, ενώ στις περιπτώσεις που υφίστατο ζήτημα επιχειρηματικού απορρήτου ή/και εμπιστευτικών πληροφοριών και δεν ήταν δυνατή η

πρόσβαση σε αυτούσιο το έγγραφο, δόθηκε η σχετική πληροφόρηση μέσω ετοιμασίας αντιγράφου, σε τέτοια μορφή, ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση, χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το δικαίωμα του αιτητή για άμυνα και αποτελεσματική δικαστική προστασία, αλλά ταυτόχρονα να διαφυλάσσονται το επιχειρηματικό απόρρητο και οι εμπιστευτικές πληροφορίες, καθώς και, όπου χρειάζεται, το συμφέρον των προσώπων που παρείχαν αυτές.

Διαπιστώνεται περαιτέρω ότι δικαίωμα πρόσβασης δόθηκε στον αιτητή για όλα τα εντός των φακέλων έγγραφα πλην αυτών που κρίθηκαν είτε ως εμπιστευτικά είτε ως εσωτερικά έγγραφα υπό το φως του πιο πάνω νομοθετικού-νομολογιακού πλαισίου. Μελετώντας τα σχετικά έγγραφα και το σύνολο των στοιχείων εντός των φακέλων, έργο που, θα πρέπει να ληφθεί, υπήρξε ιδιαίτερα επίπονο λόγω του όγκου των εγγράφων, δεν έχω διαπιστώσει να έχει παραβλαφθεί το δικαίωμα άμυνας του αιτητή από τη μη πρόσβαση στα προεκτεθέντα έγγραφα. Ούτε και έχει αποσεισει το βάρος που φέρει ο αιτητής να αποδείξει γιατί τα συγκεκριμένα έγγραφα είναι κρίσιμα για την άμυνά του, ως απαιτείται. Λαμβανομένων δε υπόψη των στοιχείων και/ή εγγράφων για τα οποία δεν δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή, το δικαίωμα άμυνας του τελευταίου δεν έχει επηρεαστεί και δύναται αυτός, στη βάση των στοιχείων που τέθηκαν στη διάθεσή του, να υποστηρίξει επαρκώς την υπόθεσή του, λαμβάνοντας τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, προεξάρχουσας βεβαίως της σύνταξης της γραπτής του αγόρευσης προς αμφισβήτηση του κύρους και της νομιμότητας της επίδικης απόφασης. Τονίζω δε εκ νέου ότι αυτά, ήτοι η νομιμότητα και εγκυρότητα της απόφασης της Επιτροπής θα κριθούν στο πλαίσιο εξέτασης της προσφυγής και όχι της παρούσας αίτησης και, συνεπώς, οι όποιοι ισχυρισμοί έχουν προβληθεί στο παρόν στάδιο αναφορικά με το κύρος και την ορθότητα της προσβαλλόμενης απόφασης, όπως λ.χ. ισχυρισμοί περί ανεπαρκούς αιτιολόγησης της επίδικης απόφασης, δεν έχουν τύχει εξέτασης.

Επομένως, ενόψει όλων των πιο πάνω, καταλήγω ότι η αίτηση δεν μπορεί να επιτύχει. Θα πρέπει ωστόσο να τονίσω ότι το σύνολο των εγγράφων του φακέλου, περιλαμβανομένων βεβαίως και αυτών εμπιστευτικής φύσης και για τα οποία δεν δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή, θα τεθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου και στο πλαίσιο εξέτασης της ουσίας της προσφυγής για σκοπούς έκδοσης της απόφασής του. Αυτό εξάλλου επιτάσσει και το καθήκον ορθής απονομής της δικαιοσύνης, εφόσον το Δικαστήριο δεν μπορεί να επιτελέσει ορθά το έργο του στη βάση ελλιπών πληροφοριών. Όπως σχετικά λέχθηκε στην **Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ν. Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού κ.α., Υποθ. Αρ. 741/2013, ημερ. 30.11.2015-**

«Το δικαίωμα του Δικαστηρίου είναι να έχει ενώπιον του όλα τα στοιχεία, δεδομένα και γεγονότα που οδήγησαν στη λήψη μιας συγκεκριμένης απόφασης. Αυτό το δικαίωμα απορρέει από το απλό γεγονός ότι είναι συνταγματικά το μόνο θεσμικό όργανο που δύναται να εκδώσει απόφαση που να επιλύει την ενώπιον του διαφορά. Η πρόσβαση στο Δικαστήριο είναι κατοχυρωμένη από το Άρθρο 30.1 του Συντάγματος, οι αποφάσεις δε του Δικαστηρίου οφείλουν να είναι αιτιολογημένες κατά την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου.»

Ας σημειωθεί περαιτέρω ότι σε πρόσφατη υπόθεση ενώπιον του ΕΔΑΔ, όπου εξετάστηκε παρόμοιο ζήτημα και δη αυτό της μη πρόσβασης στην πλευρά του αιτητή σε στοιχεία και/ή έγγραφα της διαδικασίας (βλ. **Regner ν. Τσεχίας, Υποθ. Αρ. 35289/11, ημερ. 19.9.2017**), το Δικαστήριο έκρινε ότι οι εθνικοί δικαστές, οι οποίοι, στο πλαίσιο της αναζήτησης επαρκώς αντισταθμιστικών εγγυήσεων, υπεισήλθαν κατά κάποιον τρόπο στη θέση του αιτητή, έχοντας πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες και τα στοιχεία, μη δεσμευόμενοι από τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, αλλά δυνάμενοι να επεκτείνουν την έρευνά τους όπου έκριναν αναγκαίο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτού, όχι μόνο διέθεταν αυτά τα δικαιώματα, αλλά και τα άσκησαν πλήρως, ούτως ώστε να δικαιολογηθεί από αυτούς και ο λόγος της μυστικότητας

και/ή εμπιστευτικότητας της διαδικασίας και/ή συγκεκριμένων εγγράφων. Το ΕΔΑΔ έκρινε πως αυτό ήταν θεμιτό και στοιχειοθέτησε επαρκείς αντισταθμιστικές εγγυήσεις που εξισορρόπησαν τα μειωμένα δικαιώματα άμυνας που διέθετε ο προσφεύγων.

Ενόψει των πιο πάνω, καταλήγω ότι ούτε το αιτητικό Α της αίτησης μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται. Ως προς δε το, επίσης περιεχόμενο στο αιτητικό Α της αίτησης, αίτημα για λήψη αντιγράφων, είναι αυτονόητο ότι υπόκειται και αυτό σε απόρριψη δεδομένης της κατάληξής μου ως προς το ζήτημα της πρόσβασης στα εν λόγω έγγραφα.

Ως εκ των πιο πάνω λοιπόν, η αίτηση αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Τα έξοδα επιδικάζονται υπέρ της καθ' ης η αίτηση και εναντίον του αιτητή, όπως αυτά θα υπολογισθούν από τον Πρωτοκολλητή στο τέλος της προσφυγής και θα εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Φ.ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.